

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
w Warszawie zł. 4.50. z odnośnikiem
zł. 5.— na prowincji 5.— zagr. 7.50.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

P Nr. 238 A

Wtorek 29 sierpnia 1939 r. ROK V

Cena numeru 20
w całej Polsce gr.

Redakcja i Administracja: Warszawa I. Zgoda 5

TELEFONY: Redakcja 201-02.
Sekretariat Redakcji
tel. 6-26-58, godz. 13-16.Administracja 289-04
Dyrekcja 289-04 (dod.)
Ekspedycja 289-04Dział ogłoszeń
o 26-58, godz. 10 — 18ODDZIAŁY:
Łódź, Piotrkowska 86 tel. 153-33
Kraków, Rynek Gł. 6 m. 17, tel. 120-76Konto czekowe P.K.O. Nr. 8762
Konto rozr. poczt.: W-wa, Nr. 694
Skrytka pocztowa Nr. 246CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 mm przez szerokość 1 zpały (układ kolumny 5-szpaltowy) przed tek-
stem — 70 gr., str. 3-cia — 1 zł., tekst — 85 gr., komunikaty zł. 1.50, specjalne — zł. 2.50, reklamy
40 gr., ost. str. — 50 gr., drobne za wyraz 15 gr. Ogłoszenia tabelaryczne i miejsce zastrzeżone 50
proc. drożej. — Zastrzeżone miejsce ogłoszenia administracja uwzględni w miarę możliwości.Rękopisów redakcja nie zwraca i
zastrzega sobie prawo zmian. Odpo-
wiedzi udziela redakcja na łamach
pisma.

Na szachownicy dyplomatycznej rozstrzyga się partia: pokój czy wojna? Hitler odrzucił apel Daladiera

PARYŻ (PAT). Rozgrywka dyplomatyczna koncentruje się w dalszym ciągu w Londynie. Dziennik „Intrasigeant” daje na pierwszej stronie tytuł: „Sytuacja jest bardzo poważna”. — Ogłaszając ostatnie wiadomości o obradach gabinetu brytyjskiego, dziennik oświadcza, że znajdujemy się w decydującym momencie „wojny nerwów”. Najwyższe sumienia świata zabraly głos, by ocalić spokój i cywilizację. Słowa te nie odezwały się żadnym echem w Berlinie.

Na szachownicy dyplomatycznej partia nie została jeszcze rozegrana. Wszystko jednak wskazuje na to, że rozegrana zostanie w najbliższych godzinach. Wojna i pokój zależą od jednego człowieka, od Hitlera. Tak jak powiedział premier Daladier, wszyscy Francuzi zdecydowani są zapewnić własnymi środkami ratunek ojczyzny.

Olbrzymie rozmiary mobilizacji we Francji

PARYŻ (PAT). „Petit Parisien” donosi, że w obecnej chwili Francja powołała pod broń grupy mobilizacyjne nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, i połowicznie grupę nr. 8. Do zrealizowania mobilizacji powszechnej — jak konstatuje dziennik — pozostaje powołać tylko grupę 7, resztę grupy 8, oraz tych rezerwistów, którzy posiadają tzw. kolorowe karty mobilizacyjne.

Oszczercza kampania niemiecka w sprawie „prześladowań” Niemców w Polsce

Polska Agencja Telegraficzna ogłasza następujący komunikat urzędowy:

Od pewnego czasu przez prasę niemiecką prowadzona jest oszczercza kampania, oskarżająca Polskę o brutalizowanie mniejszości niemieckiej i podająca fakty nie tylko nieścisłe, ale będące czystym wymysłem.

Dopóki obracało się to w ramach propagandy prasowej nawet prowadzonej przez prasę uzależnioną całkowicie od rządu, ze strony polskiej ograniczano się do dementi lub do udzielania informacji tym, którzy ich uczciwie żądali.

W ostatnich dniach jednak te zmyślane fakty i nieprawdziwe wiadomości znalazły się w wypowiedziach najwyższych czynników Rzeszy Niemieckiej,

ŻADNYCH NOWYCH USTĘPSTW

Redaktor dyplomatyczny tegoż pisma p. Thouvenin konstatuje, że nikt, kto pragnie prawdę pokoju nie prowadzi rozmów wymierzając równocześnie rewolwer w swego rozmówcę. Ani Paryż, ani Warszawa, ani Londyn nie przyjmą żadnego takiego rozwiązania, które miałyby za podstawę pogwałcenie jakichkolwiek granic w Europie. Idea nowych ustępstw ani przez chwilę nie jest i nie będzie brana pod uwagę. Pod tym względem stanowisko Anglii i Francji nie ulega żadnym zmianom.

Jeżeli Polska uzna w pewnym momencie, że jest przedmiotem napaści i zdecyduje się odpowiedzieć zbrojnie, to Francja i Anglia w myśl swych zobowiązań i traktatów staną natychmiast po stronie Polski.

Władze francuskie koncentrują całą swoją działalność na konkretnych zarządzeniach wojskowych. Całe wschodnie obszary Francji ogłoszone zostały jako terytorium, nad którym przelot samolotów bez upoważnienia został zakazany. Powołanie rezerwistów odbywa się w dalszym ciągu. Z dworców Paryża całe rzesze rezerwistów

najwidoczniej tendencyjnie informowanych. W ten sposób rząd Rzeszy chce uczcić z tego elementu gry dyplomatycznej.

W obliczu tego faktu rząd polski zmuszony jest uroczyście zaprotestować przeciw metodom, będącym świadomością używanym środkiem dla wprowadzenia w błąd opinii międzynarodowej i rządów. Nie wchodząc w tej chwili w zbyt wielkie szczegóły, należy podkreślić takie kłamliwe oskarżenia, jak zamordowanie 24 Niemców koło Łodzi, 8 koło Bielska, wypadki kastracji z wyroków sądowych, obóz koncentracyjny dla mniejszości niemieckiej itp.

Powyższe wiadomości trzeba napiętnować jako zwyczajne wymysły. Żaden z podanych faktów nie odpowiada prawdzie.

stów w najróżniejszym wieku opuszczają Paryż, udając się do swych formacji. Wszędzie panuje najsurowsza dyscyplina i pełen powagi spokój i zdecydowanie.

Poufna mowa Hitlera do członków Reichstagu

BERLIN (PAT). W niedzielę w godzinach popołudniowych wezwał Hitler do kancelarii Rzeszy członków Reichstagu, czekających w Berlinie na zwołanie Reichstagu. W czasie przyjęcia tego wygłosił on do nich przemówienie. Urzędowy komunikat na ten temat stwierdza, iż kanclerz określił postom Reichstagu „powagę godziny”. Zresztą nie podano żadnych bliższych informacji na temat przemówienia kanclerza.

Reichstag dotąd jeszcze nie został zwołany. Członkowie Reichstagu, przebywają w Berlinie i nieustannie utrzymują łączność, by w razie zwołania posiedzenia móc stawić się w ciągu pół godziny. Większość posłów zasiadła w pobliskich kawiarniach i restauracjach. Na Wilhelmstrasse, przed kancelarią Rzeszy gromadzą się tłumy. Tłum jest podniecony i zdenerwowany.

Hitler odrzucił apel Daladiera o rokowania pokojowe

PARYŻ, (PAT.) Następujący komunikat oficjalny o ostatnich rozmowach francusko-niemieckich ogłoszony został w niedzielę wieczorem w Paryżu:

25 sierpnia o godzinie 17,30 ambasador francuski w Niemczech Coulondre, odpowiadając na wezwanie przyjęty został przez kanclerza Hitlera. Sześć rząd niemiecki zwrócił się do ambasadora o przekazanie zawiadomienia do francuskiego premiera. W zawiadomieniu tym kanclerz Hitler oświadczył, że NIE MOŻE DŁUŻEJ TOLEROWAĆ SYTUACJI TAKIEJ, JAKA ISTNIEJE W POLSCE i żałowałby, gdyby przelana została niemiecka i francuska krew w konsekwencji kroków, do podjęcia których może on się okazać zmuszony celem załatwienia tej sytuacji.

Powiadomiony przez ambasadora Coulondre o tym zawiadomieniu, premier Daladier spowodował wystanie natychmiast wiadomości do kanclerza Hitlera, w której przypomniat znane przywiązanie Francji do pokoju a równocześnie jej wierność dla zobowiązań na rzecz szczególnej współpracy dla utrzymania pokoju w Europie. Premier Daladier zareczył za gotowość wykazaną przez Polskę do wzajemnego odwołania się do metod swobodnej koncyliacji. Premier

Daladier podkreślił, że nikt, kto nie jest pozbawiony uczuć ludzkich nie byłby w stanie zrozumieć, że może wybuchnąć wojna bez co najmniej jeszcze jednego go bezpośredniego wysiłku osiągnięcia pokojowego porozumienia między Niemcami i Polską. PREMIER DALADIER OŚWIADCZYŁ, IŻ JEST GOTÓW UCZYNIĆ WSZYSTKO, CO MOŻE, ABY TEGO RO-

We wtorek będą ogłoszone propozycje Hitlera i odpowiedź Anglii

LONDYN (PAT). Reuter donosi: Jak słychać propozycje kanclerza Hitlera i odpowiedź brytyjska ogłoszone będą we wtorek rano.

LONDYN (ATE). Korespondent ATE dowiaduje się, że odpowiedź angielska, która faktycznie została w niedzielę na posiedzeniu gabinetu zdecydowa-

Powszechna mobilizacja w Prusach Wschodnich

KRÓLEWIEC, PAT. 28.8. — Dzisiaj w Prusach Wschodnich zarządzono powszechną mobilizację.

Nastroje w Rzymie

RZYM (ATE). Pomimo spokoju na zewnątrz w atmosferze rzymskiej wyczuwa się zaniepokojenie. Nie powołano tu nowych roczników, ani nie mówi się o żadnym dalszym pogotowiu na wypadek ataku powietrznego. Wszystkie ambasady w Rzymie pracowały cały dzień, zaś w ministerstwie spraw zagranicznych odbywają się na rady z przedstawicielami państw obcych.

Powszechna mobilizacja w Holandii

HAGA (PAT) W dniu dzisiejszym została zarządzona powszechna mobilizacja w Holandii.

DZAJU INICJATYWIE DOPO-MÓC.

Ambasador Coulondre przyjeżdżał 26 sierpnia przez kanclerza Hitlera, który oznajmił, że NIE MOŻE PRZYJĄĆ PROPOZYCJI PREMIERA DALADIERA.

Ta ustna odpowiedź została potwierdzona w niedzielę przez zawiadomienie pisemne i doręczone prem. Daladier przez niemieckiego charge d'affaires.

wana, będzie jeszcze raz za potwierdzeniem na poniedziałkowym posiedzeniu gabinetu, po czym po południu, Henderson odleci samolotem z powrotem do Berlina, aby wręczyć odpowiedź Hitlerowi.

Henderson jeszcze w Londynie

LONDYN, 28. 8. Minister Halifax w towarzystwie Neville Hendersona i Cadogana udał się o godz. 11,30 do siedziby premiera.

ZWOŁANIE PARLAMENTU LONDYN (PAT). Reuter komunikuje oficjalnie, że parlament zwołany został na wtorek o godz. 14,45.

UFAJ! PUDER ABARID - NAJLEPSZY DLA DELIKATNEJ CERY

Zostaną zmiażdżeni na proch

Nigdy żadni sojusznicy nie szli do boju o wspanialszą sprawę W Anglii o szansach pokoju i wojny

LONDYN. (PAT.) Szereg niedzielnych gazet londyńskich podkreśla duże znaczenie chwili, w której waży się losy wojny, czy pokoju.

„Sunday Times” w artykule wstępnym pisze, że wypadki będą tak szybko, że niemożliwe jest powieścić, czy będzie pokój, czy wojna. Pokój wist na jednej cienkiej nitce i nie może zerwać. Decyzja zerwania jej lub nie, zależy tylko od samych Niemiec. Jeżeli rozpoczną one wojnę z Polską, „Anglia i Francja znajdą się w wojnie z Niemcami. Jeśli w ostatniej chwili Niemcy cofną się, wówczas może jeszcze być ogólny pokój.

W tym dziejowym kryzysie — pisze „Sunday Times” — nie brak dobrych rad ze strony osób neutralnych, jak prezydent Roosevelt i król Leopold, którzy nalegają, aby nawrócono do negocjacji, miast uciekać się do oręża. Apel prezydenta Roosevelta stawiał jako zasadniczy warunek, aby każda strona zgodziła się na całkowite respektowanie niepodległości i nie naruszalności terytorialnej drugiej strony. Nie było nigdy żadnej wątpliwości, co do przychylniej odpowiedzi Prezydenta Polski, jedynie odpowiedź Hitlera mogła ulegać wątpliwości.

PRZEKLEŃSTWO EUROPY

Aby jednak pokój ten był możliwy do przyjęcia, musi być pokojem, któryby wyzwolił W. Brytanię z błędnej koła podejrzeń, gróźb i strachu, które są przekleństwem Europy w ostatnich latach. Rząd brytyjski wraz z innymi mocarstwami stworzył front pokojowy. Front, nie grożący żadnemu państwu agresją, a przeznaczony tylko na odstraszanie i odparcie agresorów. Naród brytyjski zaaprobował tę politykę, zaaprobował układ z Polską, który od chwili, gdy stała się ona celem ataków agresywnych, jest kamieniem probierczym tej nowej polityki brytyjskiej.

„Sunday Dispatch” zapytuje, gdzie dziś stoi i odpowiada, że W. Brytania w ostatnich tygodniach wzrastającego kryzysu stoi niewzruszenie tam, gdzie stała. Jesteśmy gotowi — pisze gazeta — rozważyć wszelkie słuszne postulaty, lecz nie ugiemy się przed agresjami. Takimi samymi zasadami kierować się będzie gabinet brytyjski w odpowiedzi, jaką prześle Hitlerowi. Nie może być fałszywego optymizmu na temat ostatnich wydarzeń. Ci, którzy rozpowszechniają go w tej tak doniosłej chwili, wyrządzają tak samo wielkie szkody narodowi, jak ci, którzy bez powodu ulegają panice.

WOJNA NERWÓW, JUŻ WYGRANA

Pytanie — pokój, czy wojna — musi rychło znaleźć odpowiedź. Wypadki szybko posuwają się ku rozstrzygnięciu. Wojna nerwów została już stoczona i wygrana przez W. Brytanię i jej sojuszników. Że pakt rosyjsko - niemiecki nie wpłynął zupełnie na zdecydowanie brytyjskie, zostało podkreślone przez formalne podpisanie paktu z Polską. Jeśli przewódca niemieccy uważają, że błyskawiczna akcja przeciw Polsce może postawić W. Brytanię i Francję wobec faktu dokonanego i umożliwić szybko narzucony pokój z pobitą Polską, powinni rozważyć znamienne klauzule anglo - polskiego paktu, przewidującą, że żadna ze stron nie zawrze pokoju ze wspólnym wrogiem bez zgody drugiej strony. Mocno trwamy przy naszym zdecydowaniu przeciwstawienia się agresji do ostatnich granic naszych potężnych środków — pisze „Sunday Dispatch”. Mówi się, że gdyby w 1914 r. Niemcy znali stanowisko W. Brytanii nie byłoby wojny. Hitlerowi nie pozostawiało żadnej wątpliwości co do dzisiejszego stanowiska brytyjskiego. Pod-

czas gdy droga do pokoju stoi dziś, tak, jak stała zawsze otworem, „brytyjskie zobowiązania dla Polski i innych krajów pozostają niezmienione”, jak powiedział premier Chamberlain.

Pozostaną one niezmienione mimo wszelkich pogroźek.

JUŻ NIE BĘDZIE „MONACHIUM”.

Jeśli wojna wybuchnie dziś, jutro lub kiedykolwiek, znajdujemy się w

daleko lepszym położeniu, aby przyjść z pomocą ofiarom agresji, niż byliśmy ćwierć wieku temu. Nasze plany i nasi ludzie są gotowi. Tylko słowo musi być wypowiedziane. Jeśli zostanie

wypowiedziane, to usta, które je wypowiedzą, będą ustami Hitlera. Musi on jednak zdać sobie sprawę z tego, że ani rząd, ani naród brytyjski nie zgodzi się na rozwiązanie po linii Monachium. Jeśli Hitler pragnie pokoju, to no właśnie jest tym, który musi uczynić propozycję, a propozycja ta, o ile Hitler pragnie, aby była przyjęta, nie może naruszać niepodległości i praw Polski, lub jakiegokolwiek innego narodu. Jeśli Hitler był gotów wszcząć rokowania z Polską na prawach równości, to sprawiedliwe porozumienie może być osiągnięte.

Możliwe, że Hitler zrozumiał sytuację i że w rokowaniach zainicjowanych obecnie okaże gotowość do rozwiązania drogą rozsądku i sprawiedliwości, ale jeśli rokowania się załamają, jeśli Hitler upiera się będzie przy swych żądaniach i pogroźkach i jeśli wojna nas czeka, powstaniemy wobec świata z Francją i wszystkimi innymi narodami, którzy pójdą bronić wolności bez żadnej obawy. Nie oddamy niczego. Walczymy o wolność ludzkości. Nigdy żadni sojusznicy nie szli do boju o zaszczytniejszą i wspanialszą sprawę. Nasze postanowienia i nasze siły są nieograniczone. Raz po raz obce państwa próbowały swej siły na nas. Raz po raz zmiażdżyliśmy ich na proch, rzucając ich do swych stóp, a W. Brytania jest wciąż jeszcze W. Brytania.

Rozmowy Hitlera z ambasadorem Włoch

LONDYN (PAT) Agencja Reutersa donosi z Berlina: Kanclerz Hitler odbył w dniu dzisiejszym kilkakrotne rozmowy z ambasadorem włoskim w Berlinie.

LONDYN (PAT). Reuter donosi z Rzymu: Mussolini przyjął w poniedziałek ambasadora niemieckiego, który mu doręczył nowe pismo kanclerza Hitlera.

Przyjedzie u min. Becka

P. min. Beck przyjął w niedzielę nuncjusza msgr. Cortesiego, a następnie ambasadora W. Brytanii p. Kennarda i ambasadora Francji p. Noela.

Niemieckie bandy dywersyjne wdzierają się na terytorium Polski

RYBNIK (PAT). Dnia 27.8 o godz. 2.45 niemiecka banda dywersyjna ostrzeliwała z karabinu zabudowania znajdujące się obok fabryki Lignosa w Szygłowicach, pow. rybnicki, wkraczając w głąb terytorium polskiego na odległość około kilkunastu metrów. Atak Niemców został odparty.

TCZEW (PAT). Dnia 26 sierpnia o godz. 23 polski patrol placówki Gorzdy w miejscowości Małosiłce, obwód Tczew, ostrzelany został z drugiej strony Wisły przez bandę niemiecką, znajdującą się po stronie gdańskiej.

DZIAŁDOWO (PAT). Około godz. 9-ej rano w Dzwieżni odległej o ok. 6 km. od granicy patrol polski straż granicznej spoikał patrol kawalerijski niemiecki, który przekroczył granicę polską w lesie pod Białutami. Na skutek wymiany strzałów padł na terenie polskim jeden kawalerzysta polski oraz koń.

Około godziny 13.30 niemiecki c.k. m. ze stanowiska odległego o 2 km. od granicy ostrzelał kilkoma seriami (ok. 50 strzałów) dwóch polskich strażników granicznych, przechodzących w odległości 100 m od granicy polskiej w pobliżu miejscowości Małnowo — (powiat działowski). Strzały niemieckie chybiły.

TORUŃ (PAT). W nocy z soboty na niedzielę dnia 27 bm. około północy patrol niemiecki ostrzeliwał pływające na Wiśle statki w okolicy Gorzędzia, w powiecie tczewskim, w pobliżu południowego cyplu terytorium gdańskiego. Patrol niemiecki oddał ok. 200 strzałów na stronę polską. Z naszej strony nikt nie strzelał.

BALONY OBSERWACYJNE

RYBNIK (PAT). Opodal granicy w Brzezinie nad Odrą, po stronie niemieckiej przez całą sobotę były widoczne dwa balony obserwacyjne na uwiezi, z których żołnierze niemieccy przez lornetki obserwowali polskie pogranicze.

KONSULAT POLSKI W KWIDZYNIE OBLEŻONY

BERLIN (PAT). Jak się dowiaduje koresp. PAT, konsulat RP w Kwidzynie obstawiony jest przez polkoje, która nie wpuszcza nikogo do konsulat i nikogo nie wypuszcza, uniemożliwiając w ten sposób kontakt konsula z otoczeniem. Konsulat pozabawio-

ny jest połączeń telegraficznych i telefonicznych. Bliższych szczegółów brak.

WYWIEŻLI POLSKIE DZIECI I NAUCZYCIELI

BERLIN (PAT). Jak się dowiaduje korespondent PAT. w dniu 25 bm. Gestapo załadowała na autobusy wszystkich nauczycieli i uczniów jedynego polskiego gimnazjum w Pru-

sach Wschodnich w Kwidzynie. Autobusy wyjechały w nieznanym kierunku.

ZABARYKADOWANE PRZEJŚCIE GRANICZNE

POZNAN (PAT). W niedzielę o g. 17.15 Niemcy zabarykadowali przejście graniczne dla pieszych pod Gozrytkiem, pow. Międzybórz, przecinając druty kolczaste.

Na granicy Słowacji

KRAKÓW (PAT). W niedzielę o godz. 13.30 na przejściu granicznym Głodówka Władowa (Słowacja) pow. nowotarski dwóch strażników granicznych z placówki Sucha Góra, udających się do swojej budki granicznej, zauważyło w odległości 30 m. od granicy Polskiej 3 żołnierzy niemieckich, którzy otworzyli na nich ogień, oddając 8 strzałów. Strażnicy polscy odpowiedzieli również strzałami, rzucając 1 granat ręczny. Wówczas z za-

wzgróza Władowa po stronie słowackiej patrol został ostrzelany z karabinów, trzech zaś żołnierzy niemieccy zbiegli do oczekującego ich motocykla.

KRAKÓW (PAT). 27 sierpnia r. o godz. 15.30 w rejonie Sucha Góra otwarto ogień z ręcznych karabinów maszynowych na stronę Polską. Oddano trzy serie po 10 strzałów oraz rzucono trzy granaty ręczne.

Na Śląsku Opolskim Niemcy wstrzymali ruch pasażerski

CHORZÓW, (PAT.) W niedzielę wieczorem po opuszczeniu Polski przez pociąg pospieszny Bukareszt - Berlin, pociąg zatrzymano na stacji w Bytomiu i dalej go nie puszczono. W Bytomiu i okolicy pojawiły się plakaty, że o godzinie 22-ej ruch pasażerski zostaje wstrzymany na wszystkich liniach kolejowych Śląska Opolskiego.

POZNAN, (PAT.) Pociąg, który

mał o godzinie 19.06 przybyć ze stacji Trahenberg (Niemcy) do Zdun w powiecie rawickim, nie nadszedł wcale. Władze niemieckie zawiadomiły telefonicznie, że pociąg ten nie nadejdzie. Kolejowe władze niemieckie zawiadomiły również stację Zbąszyń, że pociąg, przybywający z Niemiec o godzinie 22.13 nie nadejdzie.

Czy sowiecki „parlament” ratyfikuje pakt z Niemcami?

Bolszewicy straszą posła niemieckiego w Moskwie

MOSKWA, 28.8. — Zapowiedziane na poniedziałek nadzwyczajne posiedzenia rady najwyższej ZSRR i rady narodowej ZSRR rozpoczną się w godzinach popołudniowych. Wyłącznym tematem obrad ma być ratyfikacja niemiecko - sowieckiego paktu o nieagresji.

O niezwyklej pospiechu, z jakim zwolano posiedzenie obu najwyższych instancji sowieckich, świadczy fakt, że poszczególni członkowie obu rad zostali wezwani do Moskwy telefonicznie, dokąd przybędą w drodze powietrznej z różnych stron Unii Sowieckiej. Najpierw odbędzie się na Kremlu posiedzenie rady najwyższej, które rozpocznie się o godz. 14-ej, zaś bezpośrednio potem obradować będzie rada narodowa. Następnie przewidziane jest wspólne posiedzenie obu rad, na którym komisarzy spraw zagr. Molotow wygłosi exposé na temat ostatnich posunięć rządu sowieckiego w polityce zagranicznej.

MOSKWA, 28.8. — W związku z trwałymi od paru dni na Kremlu ważnymi obradami C. K. partii bolszewickiej, rozeszła się w stolicy pogłoska, że najwyższy organ partii miał powziąć decyzję nieratyfikowa-

nia sowiecko - niemieckiego paktu o nieagresji przez specjalnie zwołaną na dzień dzisiejszy nadzwyczajną sesję rady najwyższej Z.S.R.R., czyli centralny parlament sowiecki. Zakomunikowanie i uzasadnienie decyzji C. K. partii miało zostać powierzzone A. Zdanowowi, prezesowi komisji spraw zagranicznych rady najwyższej Z.S.R.R.

Pogłoska ta, puszczona przez koła bolszewickie, do tego stopnia przerażała hr. von Schulenburga, że uważał on za wskazane uzyskać audiencję u Molotowa, prosząc go o poinformowanie, jak w rzeczywistości przedstawiają się sprawy ratyfikacji sowiecko - niemieckiego paktu o nieagresji. Molotow oświadczył przerażonemu ambasadorowi, że nie może nie konkretnego powiedzieć, jak ustosunkują się przedstawiciele narodu sowieckiego do paktu o nieagresji i że to będzie dopiero wiadomo na dzisiejszym posiedzeniu rady najwyższej.

Koła obserwatorów zagranicznych w Moskwie, komentując powyższą pogłoskę, sądzą, że jest to tylko kawał bolszewicki, puszczony za wle-

kich w celu nastraszenia hr. von Schulenburga. Chociaż z drugiej strony w kołach tych nikogo również nie zdziwiłoby, jeśli Stalin odegrał na nadzwyczajnej sesji parlamentu sowieckiego komedię i nie dopuścił do ratyfikacji paktu sowiecko - niemieckiego. Jest przecież publiczną tajemnicą, że Stalin, grający na wojnę wśród państw zachodnich, nie zechce Rosji sowieckiej poważnie związać z żadnym ugrupowaniem państw i zgodnie ze swą polityką, po uzyskaniu Anglików i Francuzów, może oszukać również Niemców. Wątpliwą jednak jest rzeczą, by tego rodzaju posunięcie mogło nastąpić tak szybko, zwłaszcza po wywładzie marszałka Woroszyłowa.

Tajna instrukcja dla statków niemieckich

NOWY JORK, 28.8. — Miejscowa radiostacja przejęła radiowe instrukcje z Europy, nakazujące 50 statkom niemieckim znajdującym się w morzu postępować w myśl „tajnej instrukcji”.

Częściowa mobilizacja w Belgii

BRUKSELA 28.8. — Belgijski minister obrony narodowej zarządził ub. nocy przeprowadzenie t. zw. fazy b planu mobilizacyjnego. Zarządzenie to ma być rozplakatowane przez burmistrzów. Powzięte ono zostało, jako uzupełniające zarządzenie ostrożnościowe.

Ochotnicy z Urugwaju w armii francuskiej

MONTEVIDEO, 28. 8. Konsulat francuski otrzymał bardzo liczne zgłoszenia mężczyzn-Urugwajczyków obcokrajowców, którzy pragnęliby zaciągnąć się do armii francuskiej.

Nowe czynniki

W napiętym do ostateczności położeniu dzisiejszym ujawniły się dwa nowe, dużej wagi, czynniki, z których jeden jest faktem dokonany, drugi natomiast zaznacza się w niejasnych jeszcze konturach. Mamy na myśli odsunięcie się Japonii od paktu antykominternowskiego i — zdaje się — osłabienie osi Rzym — Berlin.

Odsunięcie się Japonii od paktu antykominternowskiego spowodowane zostało zawarciem hitlerowsko - komunistycznego paktu o nieagresji. Jak wiemy z nadeszłych informacji politycznych, dokonują się przeobrażenia polityczne w Japonii w tempie niezmiernie szybkim. Wiadomo, że ustąpił rząd dawny oparty o siery wojkowe i wykonywający ich politykę. Nowy rząd, w którym tekę spraw zagranicznych objął ma ambasador japoński w Londynie, a tekę premiera wysokiej rangi wojskowy, bardzo zaśluzony w wojnie rosyjsko - japońskiej żołnierz — zmieni kurs polityki japońskiej w stosunku do państw europejskich. Już dawny rząd dał wyraz tej zmiany, wypowiadając pakt antykominternowski, który — jak wiadomo — miał wkrótce przeżyć się w sojusz wojskowy trójkąta politycznego: Berlin — Rzym — Tokio.

W najbliższym czasie należy spodziewać się zupełnej zmiany polityki japońskiej. W jaki sposób zmiana ta dokona się i jakie obejmie przestrzenie Azji — nie wiadomo. Jest jednak pewne, że Japonia będzie musiała główną swą uwagę skierować na Rosję sowiecką, o czym świadczy wzmożone działania wojenne na Dalekim Wschodzie, w których Rosja zaangażowała nowe siły zbrojne.

Dla sytuacji europejskiej ma to doniosłe znaczenie strategiczne. Oto siły morskie Anglii i Francji, które byłyby w razie konfliktu Japonii z państwami pokojowymi zaangażowane na Pacyfiku — mogą być zwolnione do działań na wodach europejskich i wzmocnią poważnie potencjał morski frontu pokoju.

To z kolei może wpłynąć na zmianę postawy reszty państw paktu antykominternowskiego, na Włochy i Hiszpanię. Jeżeli chodzi o Hiszpanię, to neutralność jej jest pewna. Wynika to m. in. z wymiany zdań między ambasadorem Francji w Madrycie a rządem hiszpańskim, w której rząd gen. Franco oznajmił, że wzmocnienie hiszpańskich garnizonów przygranicznych należy tłumaczyć normalnymi w takich wypadkach zadaniami ochronnymi. Z Włoch nadchodzą wiadomości, świadczące o rozbudzeniu się w narodzie i rządzie włoskim poważnych zastrzeżeń przeciw awanturniczej i zbrodniczej polityce Hitlera.

Są to oczywiście domysły tylko — gdy się pisze — że Włochy nie wezmą udziału w wojnie u boku Niemiec. Wieści,

Japonia zmienia front

Pakt sowiecko-japoński spowodował dymisję rządu Konieczność „sformułowania nowej zasady“

TOKIO 28.6. Agencja Domei donosi: Zapowiedziana wczoraj „reorganizacja frontu wewnętrznego“ znalazła swój wyraz w dymisji gabinetu. Gabinet w całości podał się do dymisji dziś rano, aby umożliwić nowemu gabinetowi zmianę polityki, stosownie do sytuacji, jaka się wytworzyła z chwilą zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Niemcami a Sowiecami, i po rozbiciu trójskładowego paktu antykominternowskiego. Rezygnacja gabinetu została ogłoszona o godz. 9,45 (we dług czasu tokijskiego) po krótkim posiedzeniu gabinetu. Premier Hiranuma przed złożeniem prośby o dymisję na ręce cesarza, odbył rozmowę z Kurahei Yuasa strażnikiem prywatnej pieczęci, któremu przedstawił swe poglądy, które zmusiły go do podania się do dymisji. Premier opuścił pałac cesarski o godz. 10,50, oświadczając, że gabinet podał się do dymisji na skutek komplikacji, jakie nastąpiły w japońskiej polityce w stosunku do Europy. Dalej premier oświadczył, iż on i jego koledzy napotkali na poważne trudności w utworzeniu nowego porządku we wschodniej Azji, oraz w osiągnięciu zadań, postawionych przez cesarza. Polityka zagraniczna winna być oparta o podstawy moralne, a naczelnym jej zadaniem winien być wkład do dzieła kultury i pokoju świata. Tymi wskazaniemi kierowała się polityka Japonii w stosunku do Europy, a komplikacje powstały.

W wyniku zawarcia paktu nieagresji pomiędzy Sowiecami a Niemcami. Japonia zmuszona została do porzucenia swej dotychczasowej linii i musi sformułować nowe zasady polityki zagranicznej w stosunku do Europy. Tron informowany był stale o następującej zmianie poglądów to też słuchając najwyższych poleceń i głosu opinii, w której nastąpił zwrot, rząd ustępuje, aby ułatwić Japonii przeprowadzenie zmian w polityce wewnętrznej i zagranicznej.

KANDYDAT NA NOWEGO PREMIERA

TOKIO, 28.8. Agencja Domei donosi: Po złożeniu prośby o dymisję przez premiera Hiranumę, cesarz po-

lecił strażnikowi prywatnej pieczęci Kurahei Yuasa przedstawienie mu kandydata na stanowisko szefa rządu. Jak słyszał Kurahei Yuasa prosił cesarza o udzielenie mu krótkiego czasu na odbycie rozmów z księciem Saionii. Kurahei Yuasa odwiedził ks. Konoje, przewodniczącego prywatnej rady cesarskiej o godz. 11,15, a o godz. 12,15 udał się do Go-tempa dla odbycia narad z ks. Saionii. Kurahei Yuasa powróci do Tokio dziś wieczorem. Jak słyszał, najpoważniejsze szanse na objęcie teki premiera ma emerytowany generał Nobuyuki.

KIM JEST GEN. NOBUYUKI

Gen. Nobuyuki, wymieniony jako kandydat na szefa rządu, jest wybitną a jednak jedną z najmniej znanych szerokim sferom osobistością. Gen. Nobuyuki jest kolegą i rówieśnikiem generałów Araki, Honio i Mazaki. Nie należy on do żadnych ugrupowań politycznych, a nazwisko jego niemal, że nigdy nie ukazywało się w prasie. Generał Nobuyuki w 65-ym roku życia opuścił służbę czynną. W czasie wojny rosyjsko - japońskiej w r. 1904-5 doszedł na czele swego pułku artylerii w okresie ekspedycji syberyjskiej do Czyty w chwili zawieszenia broni. W czasie swej kariery wojskowej zajmował szereg wybitnych stanowisk w sztabie generalnym armii, stanowisko szefa biura administracji wojskowej, był dowódcą 4-ej dywizji, dowódcą armii Formozy i członkiem rady wojennej. W r. 1936 podał się do dymisji jako członek rady wojennej. Ostatnio był generalnym dyrektorem Toadobunkai Association, przedsiębiorstwa, mającego duże zainteresowanie w Chinach. Jednym z bardziej znanych zamożnych gen. Nobuyuki jest staro-japoński teatr Kabuki.

NOWY MIN. SPRAW ZAGRAN.

LONDYN, 28.8. Reuter donosi z Tokio, że według wszelkiego prawdopodobieństwa, tekę ministra spraw zagran. obejmie ambasador Japonii w Londynie Szigemitsu.

ZNAMIENNY INCYDENT

MOSKWA 28.8. Agencja Tass po-

PREZES BANKU POLSKIEGO

na podstawie art. 15 ust. 2 statutu Banku zwołuje Nadzwyczajne Walne Zebranie Akcjonariuszów Banku na dzień 1 września 1939 r. o godz. 10¹⁵ przed południem w domu Banku Polskiego w Warszawie przy ulicy Bielańskiej 10

Przedmiotem obrad Walnego Zebrania będzie wniosek o uchwalenie przepisów przejściowych do statutu.

W razie braku kompletu, wymaganego art. 21 statutu, Nadzwyczajne Walne Zebranie z niezmiennym porządkiem obrad odbędzie się tego samego dnia o godz. 11 i pół w tym samym lokalu; uchwały Walnego Zebrania w drugim terminie będą prawomocne bez względu na ilość obecnych akcjonariuszów.

Karty wstępu wydawane będą zgłaszającym się akcjonariuszom, uprawnionym do uczestniczenia w Walnym Zebraniu w siedzibie Banku w Warszawie (ul. Bielańska 10) od dnia 29 sierpnia 1939 r. do dnia 31 sierpnia 1939 r. włącznie od godz. 8 rano do godz. 18 po południu każdego dnia bez przerwy (po godz. 13 wejście do Banku od ul. Daniłowiczowskiej 18).

Akcionariusz zgłaszający się po kartę powinien udowodnić (art. 16 statutu) ilość posiadanych i zapisanych na jego nazwisko akcji drogą:

- 1) okazania oryginalnych akcji;
- 2) okazania dowodu depozytowego lub kwitu kaucyjnego na oryginalne akcje;
- 3) złożenia zaświadczenia jednej z instytucji kredytowych o posiadaniu w depozycie danej ilości zapisanych na akcjonariusza akcji z zaznaczeniem, że nie będą one wydane przed terminem Walnego Zebrania.

W razie niemożności przedłożenia odpowiednich dowodów akcjonariusz zgłaszający się po kartę wstępu powinien podać na piśmie ilość i numery posiadanych akcji imiennych.

Akcionariusze zamiejscowi mogą w ustalonym terminie zgłaszać się listownie do Sekretariatu Dyrekcji Banku Polskiego o wystawienie karty wstępu; karty te będą mogły być odebrane w dniu Walnego Zebrania do godz. 10 i pół przy wejściu na salę obrad.

Pełnomocnictwa do uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają być składane równocześnie ze zgłoszeniem mi o wydanie karty wstępu.

nadchodzące o ich postawie są zbyt lakoniczne, by można było na ich podstawie sformułować kategorię twierdzenia.

Niewątpliwie jednak weszły w grę obecny międzynarodowy układ polityczny no-

we czynniki o ogromnym znaczeniu, które osłabiają zbrodniczą siłę napastniczą, jaką stanowi imperializm niemiecki. Wydaje się zresztą, że najbliższe godziny rozstrzygną i wyjaśnią sytuację.

daje za szanghajskim korespondentem londyńskiego „Times’a“ wiadomość o tym, że patrol japoński w Tientsinie zatrzymał obywatela niemieckiego, celem wylegitymowania go. Gdy Niemiec wręczył mu swój paszport, żołnierz japoński uderzył go paszportem po twarzy. Jest to dość charakterystyczna ilustracja, podana przez prasę sowiecką, jak Japonia reaguje wobec Niemców na zawarcie paktu z Sowiecami.

KONSTERNACJA W BERLINIE

BERLIN, 28. 8. Wiadomość o ustąpieniu rządu japońskiego, która nadeszła do Berlina w godzinach porannych, wywołała tu konsternację. Jeszcze wczoraj wieczorem bowiem, na podstawie sfingowanych doniesień, radio niemieckie uspokajało w depeszach z Tokio, iż „koła polityczne Japonii okazują coraz więcej zrozumienia dla niemieckiego - sowieckiego paktu o nieagresji“.

Gwałtowna bitwa artyleryjska na granicy sowiecko-mandżurskiej

TOKIO, 28. 8. Agencja „Domei“ donosi z Hsingtingu: Gwałtowny pojedynk artyleryjski, najbardziej gwałtowny od czasu incydentu pod Nomonhan, rozpoczął się na granicy Mandżukuo i Zewnętrznej Mongolii, oświadcza rzecznik wojskowy. Pojedynk rozgrywa się w pobliżu Czang-Czun-Miao i Nomonhan. Stanowiska japońskie i mandżurskie ostrzeliwuje artyleria sowiecka i mongolska. Artyleria japońska odpowiadała silnym ogniem. Incydent zatem rozpoczął się na nowo. Połączone siły sowieckie i zewnętrzno-mongolskie w sile 2 dywizji podjęły atak na stanowiska japońsko-mandżurskie. W niedzielę rano kilkanaście czołgów nieprzyjacielskich rozpoczęło atak na prawe skrzydło i dopiero akcja lotnic-

two zmusiła nieprzyjaciela do wycofania się w rozspęce. Nieprzyjacieli stracił 120 czołgów.

Japończycy odchodzą spod Hong Kongu

LONDYN, 28. 8. Agencja Reutersa donosi z Hongkongu: Ubiegłej nocy wojska japońskie rozpoczęły wycofywanie się z terenów przylegających do granicy brytyjskiego terytorium na kontynent wprost Hongkongu. Wojska te zostały sprowadzone przed kilku dniami w związku z zapowiedzią blokady Hongkongu. Osiem transportów załadowano na statki, które kolejno odchodzą. Na pograniczu pozostały tylko b. nieliczne oddziały żołnierzy.

Handlowa marynarka brytyjska pod kontrolą admiralicji

LONDYN, 28. 8. Admiralicja brytyjska ogłosiła urzędowo, że obejmie kontrolę nad całą brytyjską marynarką handlową: Wszystkie statki brytyjskiej marynarki handlowej, pływające pod flagą brytyjską, muszą od teraz wykonywać wszystkie instrukcje, udzielane przez admiralicję. Prze-

de wszystkim, obowiązane będą do zmiany w każdej chwili swego kursu lub miejsca przeznaczenia, o ile admiralicja uzna to za stosowne. Zarządzenie podporządkowania marynarki handlowej admiralicji nabrało mocy już o północy z soboty na niedzielę.

Neutralność Hiszpanii będzie bezwzględnie utrzymana

LONDYN, 28. 8. Dzienniki angielskie donoszą z Madrytu, iż obecnie jest rzeczą pewną, iż na wypadek wojny Hiszpania zachowa neutralność. Hiszpański minister spraw zagr. zapewnił miał ambasadora francuskiego, marszałka Petain, że

wzmocnienia wojskowe na granicy francuskiej posiadają charakter wyłącznie ochronny. Wiadomości o podpisaniu paktu niemiecko - sowieckiego spowodowały w Hiszpanii wyraźny zwrot przeciwko Niemcom.

Zarządzenia obronne w Anglii wydane na podstawie pełnomocnictw

LONDYN, 28. 8. Ogłoszono tu „Białą Księgę“, zawierającą pierwszą listę zarządzeń dotyczących obrony narodowej, wydanych na podstawie pełnomocnictw udzielonych rządowi.

Obejmuje ona sprawy utrzymania bezpieczeństwa, uregulowania żeglugi i komunikacji lotniczej, zaopatrzenia w żywność i warunki pracy. Jedno z zarządzeń upoważnia delegatów ministra zdrowia lub dyrektora generalnego robót publicznych do rekwizycji środków żywności i kwater.

Inne zarządzenia występują przeciwko zakłócaniu lub bezprawnemu korzystaniu z radiotelegrafii i radiotelewizji, lub innych środków komunikacji telegraficznej i telefonicznej. Roztoczona zostaje również kontrola nad używaniem gołębi pocztowych. Wszyscy podróżni przybywający do Anglii, lub opuszczający ten kraj, mogą być poddani rewizji. Używanie szwifrów jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem sekretariatu stanu.

Niektóre przepisy dotyczą stosunków z nieprzyjacielem i przewidują

m. in. zakaz komunikowania się lub współpracy z osobami, co do których zachodzi podejrzenie, że działają na rzecz nieprzyjaciela.

Mussolini chce pokoju

PARYŻ, 28.8. — Havas donosi z Ottawy, że rząd kanadyjski nie otrzymał dotychczas odpowiedzi Hitlera na pismo premiera Mackenzie King'a. Mussolini odpowiedział listem, w którym zapewnił, że uczyni wszystko możliwe dla utrzymania pokoju.

Włosi usunięci z Gibraltaru

RZYM, 28.8. — Agencja Stefani donosi, że władze brytyjskie w Gibraltarze wezwały wszystkich Włochów do opuszczenia obszaru twierdzy. Wydany został również zakaz żeglugi wszelkich statków włoskich na wodach Gibraltaru.

Przegląd Prasy

„NA BÓJ, NA KRWAWE
BÓJ“

Prasa polska wszystkich odieni politycznych wykazuje ten sam chłód i tę samą zimną równowagę ducha — jakie zauważamy w całym narodzie.

„C z a s“ stwierdza, że Niemcy w ostatniej chwili poczynają odwoływać się do mediacji w obliczu przegranej „wojny nerwów“ i tragicznych skutków, jakie ta „wojna nerwów“ w rezultacie wywołała. Fatalne posunięcie polityczne, jakim było zawarcie niemiecko - sowieckiego paktu o nieagresji — odwróciło układ polityczny w Europie.

„Gdy poszło się wiatr — pisze „Czas“ — a nie chce się zbierać burzy, gdy w gruncie rzeczy ma się wielką ochotę do manifestacji, przemarszów, do agresji z za opłotków i upadającego teroru, a bardzo mała do rozprawy wręcz — pozostaje w końcu tylko wysunięcie propozycji. Jeśli mimo całej obrzydliwości i nie moralności tej inscenizacji, dadzą one jako taką podstawę do rzetelnego i definitywnego załatwienia sprawy — jeszcze raz uda się agresorom i burzycielom porządku europejskiego wyjść z matni.

Angielscy mężowie stanu, którzy zwykli żadnej propozycji nie lekceważyć, przez długie godziny poważnych narad zastanawiają się nad odpowiedzią, której w porozumieniu z sojusznikami swymi udzielą.

Odpowiedź Anglii, która przyjęła na siebie dobrowolnie znów ciężar odpowiedzialności za przebieg i rezultat rozmów z twórcami Monachium przetrze jak sędziwy wszelkie już złudzenia i wątpliwości. Odpowiedź ta oznajmi całemu światu o tym, czy rozpocznie się okres prawdziwego pokoju czy też żaarty bój o ten pokój.

W Polsce ponad wszelką wątpliwość już zdecydowanej, surmy do boju na śmierć i życie o własną i ludzkość sprawę już grają, choć nigdy nie dążyliśmy i nie dążymy do wojny.

Na wpół wyciągniętą szablę wench niemy jednak z powrotem w pochwie tylko wtedy, jeśli nasz przeciwnik wyrzuci się metodą gwałtu i uzna nasze prawa. W przeciwnym razie na bój, na krwawy bój...

NIEMCY PRZEGRALI „WOJNE NERWÓW“

Korespondent londyński „Gazety Polskiej“ stwierdza na podstawie swych obserwacji, iż mimo bardziej krytycznego niż kiedykolwiek położenia „pęd wypadków, dążących ku katastrofie wojennej, został chwilowo powstrzymany“. Koła miarodajne ostrzegają jednak przed optymizmem, kończy się bowiem ostatni akt „wojny nerwów“, którą Niemcy przegrali.

Korespondent „Gazety Polskiej“ formułuje tę przegraną w następujący sposób:

„Pakt moskiewski, którym Hitler nagnał zaskoczyć i nastraszyć Anglię i Francję, zawiódł. Anglia odpowiedziała na pogróżki podpisaniem przemyślnie z Polską. Stanowisko obu mocarstw zachodnich jest nieugięte. Hitler stanął wobec sytuacji, której nie przewidywał. Stracił więc nieco impetu i usiłuje różnymi manewrami znaleźć wyjście z impasu bez wojny europejskiej. Chciał odizolować Polskę i stoczyć z nią wojnę lokalną, ewentualnie doprowadzić do nowego Monachium. W rezultacie doprowadził do izolacji Niemiec. Japonia i Hiszpania już odpadły od osi, Włochy czekają dalszego rozwoju wypadków, nie zdradzając chęci udziału w wojnie. Dramatyczne apele Hitlera do Mussoliniego — jak twierdzą w Londynie — nie odnoszą skutku. Rzym bądź hamuje Berlin, bądź też trzyma się z największą rezerwą. Gra Sowietów jest niewyraźna i jest rzeczą bardzo wątpliwą czy Niemcy znajdą w nich rzeczywistego partnera. Turcja i cały blok bałkański zachowują się lojalnie wobec frontu antynapastniczego. Na Węgrzech rośnie opór przeciw naciskowi Niemiec. Szwecja wydaje zakaz wywozu szeregu surowców.

W tym stanie rzeczy Hitler, który jeszcze kilka dni temu odmawiał Anglii praw wtrącania się do Europy i żądał wolnej ręki, sam wyraził obecnie gotowość do pertraktacji. Jest to w istocie jego pierwszy krok. Oferta niemiecka, przywieziona przez

Włochy nie chcą wojny

„Osservatore Romano“ o roli Włoch

w sytuacji międzynarodowej i o braku przygotowań wojennych

MIASTO WATYKAŃSKIE, (KAP) — „Osservatore Romano“, rozważając obecną sytuację międzynarodową, pisze:

„Trzeba powiedzieć, że wiadomości i język dzisiejszego rana nie upoważniają do sądzenia, by rysy, które ukazały się na wzajemnym zaufaniu, były trwałe i rozszerzały się. Jesteśmy w momencie wagi pierwszorzędnej, ze względu na okazywany przez Chamberlaina i Halifaxa zamiar działania aż do ostatniej chwili, a oczekiwanie rezultatów odezwy Roosevelta nie odbiera ducha możliwości, że jeszcze uniknie się katastrofy. Byłoby zaniedbaniem obowiązku obiektywnego przedstawienia spraw i wrzeń, gdyby przemilczeć, że uwaga zwraca się na Włochy. Sądzi się, że państwo to, ze względu na swą utrwaloną pozycję nie zainteresowane bezpośrednio w konflikcie, który za sobą pociąga losy Europy, może przez swój wpływ okazać dobroczynną akcję mediacyjną. Niektóre dzienniki zagraniczne podkreślają, że mimo przygotowań, co więcej mobilizacji w innych krajach, we Włoszech trwa czynny spokój normalny i nie ma przeszkód w przygotowaniach wojskowych, wynikających ze zwykłej ostrożności i stosowanych nawet w innych mniej niebezpiecznych okolicznościach“.

„Osservatore Romano“ podkreśla wreszcie, że wielką ulgą jest ogłoszenie kalendarzyka rządów faszystowskich, zapowiadającego różne obchody aż do 28 października 1940 r., oraz wzmożenie prac przy przygotowywaniu Wystawy Międzynarodowej na rok 1940, jak również prace w Rzymie i

na prowincji, zwłaszcza na Sycylii, zarządzane przez Mussoliniego. Wszystko to tłumaczy sytuację obecną.

Komunizm nie chce wojny i w Hamburgu robotnicy pozdrawiają się „Heil Moskau“

BERLIN, 28.8. Rząd sowiecki żądał przed zawarciem paktu nieagresji z Niemcami, wypuszczenia na wolność z obozów koncentracyjnych i więzień wszystkich komunistów. Rząd Rzeszy zgodził się podobno warunkom ten spełnić etapami. Z obozu w Dachau zwolniono już pierwszą partię komunistów, która odesłana została natychmiast do Rosji.

Pozostali jeszcze w obozach koncentracyjnych i więzieniach komunistów (a jest ich kilkanaście tysięcy), otrzymali obecnie lepsze warunki pobytu i obchodzenia się z nimi. Stali się oni odąd kategorią tzw. „więźni uprzywilejowanych“.

Następne transporty wypuszczonych na wolność komunistów mają odejść do Rosji w dniach najbliższych.

Fakt ten wywołuje ogromne rozgoryczenie i oburzenie w kołach narodowo - socjalistycznych, zwłaszcza wśród pełniących służbę dozoru w obozach koncentracyjnych hitlerowców, którzy odnoszą się wręcz wrogo do tego zarządzenia i odmawiają posłuszeństwa swym przełożonym.

Osoby, przybyłe z Hamburga, opowiadają, że w ostatnich dniach w porcie hamburskim widzieć można było robotników, pozdrawiających się znakiem sowieckim i słowami: „Heil Moskau“. W mieście słyszano się także pozdrowienie, wymieniane między umundurowanymi członkami S. A. Są to, oczywiście, bojówkarze hitlerow-

scy, rekrutujący się z szeregow komunistycznych, którzy dla zamaskowania się, zaciągali się do bojówek partii narodowo - socjalistycznej.

Jak wiadomo, Hamburg był przed dojściem Hitlera do władzy twierdzą komunistów. Zawarcie paktu nieagres-

Znów aresztowano polskich inspektorów

GDĄŃSK (PAT). W miejscowości Plekko policja gdańska zaareztowała polskich inspektorów celnych Krajniaka i Kuspiera pod absurdalnym zarzutem niszczenia zasieków drucianych.

sji z Sowietami przez Hitlera, ośmieliło obecnie komunistów do zrzucenia maski.

Z tego powodu w oddziałach S. A. w Hamburgu dokonano w ostatnich dwóch dniach wielu aresztowań.

Nie będzie przetargów

PARYŻ, (PAT.) Znany publicysta Burges, pisze na łamach „Petit Parisien“ o ostatnich usiłowaniach dyplomacji, zmierzających do zażegnania konfliktu zbrojnego. Jeżeli kanclerz Hitler liczy na nowe zdobycze, to się myli. Tym razem nie będzie żadnych przetargów, tylko wojna, jeżeli zdrowy rozsądek nie zapanuje w Berlinie nad rozpalanymi ambicjami. Kanclerz Hitler musi teraz zrozumieć, że nie tylko jego, ale i armie państw frontu pokoju są gotowe i jeżeli istnieją jeszcze teraz możliwości rozmów, to rozmowy te będą prowadzone na stopie całkowitej równości.

„Paris Soir“ oświadcza, że Francja, jeżeli jest dzisiaj uzbrojona i gotowa do podjęcia walki, to dlatego, że wie ona doskonale, iż każdy nowy gwałt i towarzyszące mu załamanie się zachodu, może zachwiać jej pozycję mocarstwową, a nawet zagrozić jej niepodległości. W przeciwstawieniu do tego głębokiego przekonania całego społeczeństwa francuskiego, pisze dziennik — przeciętny obywatel niemiecki nie może zrozumieć zupełnie o co się ma bić, szczególnie zaś po ostatnich koziołkach ideologicznych Trzeciej Rzeszy.

Prowokacyjna robota niemieckich agentów na Litwie

Z Kowna donoszą: W miastach i miasteczkach Litwy pojawiły się ostatnio pocztówki, rzekomo wydane we Lwowie i przedstawiające przyszłe granice państwa polskiego. Z pocztówek tych wynika, że przyszłe granice państwa polskiego będą obejmowały również Litwę dzisiejszą.

Tutejsze koła polityczne, komentując fakt pojawienia się tego rodzaju pocztówek na Litwie, jednomyślnie podkreślają, że są one pochodzenia niemieckiego, i że Niemcy zupełnie

świadomie uprawiają tego rodzaju akcję prowokacyjną, pragnąc nastroić społeczeństwo litewskie przeciwko Polsce. Zdaniem tych kół, akcja ta jest przeprowadzana przez agentów niemieckich z tej prostej przyczyny, że Berlin doskonale wie, iż społeczeństwo litewskie w obecnym konflikcie polsko - niemieckim uczuciowo znajduje się po stronie Polski, pomimo polityki ścisłej neutralności rządu litewskiego.

Według informacji tych kół, nie podobna się Berlinowi również polityka ścisłej neutralności rządu litewskiego. Chciałby on rząd litewski pozyskać dla swych celów politycznych perspektywami odzyskania Wilna, a co za tym idzie, zapewnić sobie wspólne wystąpienie Litwy i Niemiec przeciwko Polsce na wypadek wojny polsko - niemieckiej. Tym właśnie koła te tłumaczą, że w związku z rozpowszechnianiem pocztówek jest prowadzona przez agentów niemieckich agitacja wileńska.

Prowokacyjna jednak akcja niemiecka nie znajduje żadnego posłuchu u społeczeństwa litewskiego i Berlinowi nie uda się, według zapewnień kół politycznych, namówić rząd litewskiego do porzucenia polityki neutralności oraz wprzeczenia się w rydwan zaborczych koncepcji politycznych Trzeciej Rzeszy.

W Niemczech brak rud i węgla

BERLIN, 28.8. — Hutnictwo żelazne Rzeszy jest narażone na ogromne trudności z powodu braku rud żelaznych i niedomagań produkcji węgla. Obydwa te zjawiska wystąpiły prawie równocześnie w ostatnich tygodniach. Rudy niemieckie są na ogół gorsze od polskich, a roczna ich produkcja została ostatnio doprowadzona do ok. 10 mln. ton.

W roku bieżącym powstały jednak zasadnicze trudności z dostawą rud z obu państw, gdyż rudy szwedzkie zostały zakontraktowane w ogromnych ilościach przez Anglię, zaś Francja, mimo zawarcia przed kilkunastu dniami porozumienia handlowego z Niemcami, którego przedmiotem była też dostawa rud żelaznych, z ostatnich czasach dostawy te wstrzymała.

Nadzieje uzyskania obecnie rud żelaznych rosyjskich, których Niemcy ostatnio nie importowały w ogóle, są zupełnie iluzoryczne, a to zarówno z uwagi na zapotrzebowanie hutnictwa rosyjskiego, które konsumuje prawie całą produkcję rudy sowieckiej, jak i w ogóle wobec pesymistycznej oceny umowy handlowej niemiecko - sowieckiej przez dobrze poinformowane koła fachowe, uważające, że jedynie skromna część tej umowy handlowej może być zrealizowana, a to z uwagi na notoryczny brak w Niemczech interesującego Sowietów materiału importowego.

Polonia amerykańska ślubuje oddać krew za wolność Polski

P. Prezydent RP prof. Ignacy Mościcki otrzymał następującą depeszę:

„Pełna podziwu dla godnego spokoju narodu polskiego i jego przedstawicieli w obliczu nieustannych prowokacji ze strony odwiecznego wroga Polski, Polonia amerykańska śle poprzez swoją radę naczelną na ręce Pana Prezydenta dla wszystkich braci w Macierzy gorące słowa zachęty do wytrwania w obronie świętych

praw Polski i największego dobra jakim jest wolność i niepodległość. Ślubujemy wspierać Was i pomagać i największe ofiary składać dla Macierzy aż do ofiary krwi włącznie, żeby Polskę niepodległą umocnić i zapewnić panowanie pokoju opartego na sprawiedliwości.

Niech żyje Polska! Niech żyje jej Prezydent prof. Ignacy Mościcki i jej wódz, Marszałek Śmigły - Rydz“.

Panika ogarnia Niemcy Zarządzenia mobilizacyjne wywołały przygnębienie

BERLIN (KAP) Korespondent KAP donosi, że zarządzenia mobilizacyjne wywołały w Niemczech ogólne przygnębienie. Rodziny, pamiętające dobrze katastrofalne dla Niemiec skutki wielkiej wojny, z płaczem że gnaly swych ojców i braci powołanych do szeregów. W wielu miejscowościach mimo obecności agentów Gestapo dawno wyraz niezadowoleniu i protestom z racji polityki obecnego reżimu, który doprowadził Rzeszę do tak trudnej i brzemiennej w najgorsze następstwa sytuacji.

Niezadowolenie i panika ostatnio w Niemczech ogromnie wzrosły z racji wprowadzenia przymusowych kartek na produkty żywnościowe, ubranie, obuwie itp. rzeczy pierwszej potrzeby. Już dziś mimo kartek i teoretycznych przydziałów w wielu sklepach niepodobna dostać żywności. Lokomocja ule-

ga zahamowaniu z powodu braku benzyny i smarów.

ambasadora brytyjskiego Hendersona z Berlina — jak twierdził prasa tutejsza — została odrzucona w swej postaci przez rząd angielski. Warunki, postawione przez Hitlera, nie mają formy ultimatywnej, ale jak wynika z tego manewru, Niemcy robią jeszcze ostatnią próbę odosobnienia Polski, kusząc mocarstwa zachodnie propozycjami pokojowymi. Gra ta skazana jest z góry na fiasko. Tutejsze koła miarodajne oświadczają, że stanowisko Anglii jest kategoryczne i nie może ulec żadnym zmianom. Polska sama zdecydowała czy żądania Niemiec mogą stanowić podstawę rokowań.

Nowym elementem sytuacji jest fakt, że Niemcy wbrew swym wielokrotnym zapewnieniom same zwróciły się do Anglii po mediację. Meska postawa Polski i stanowczość jej zachodnich sprzymierzeńców odniosły skutek“.

Korespondent donosi o pogłoskach, jakoby w niedzielę przybył do Berlina specjalny emisariusz kanclerza Rzeszy, oraz stwierdza, że wielokrotnie otrzymał zapewnienie książąt indyjskich o wierności ich dla Anglii.

W Niemczech już wprowadzono system kartkowy na żywność

BERLIN (ATE). W niedzielę wprowadzono system kartkowy na najważniejsze artykuły aprowizacyjne, jak chleb, kartofle, mąkę pszeną i żytnią, dalej na mięso i tłuszcze. System kartkowy obowiązuje również w odniesieniu do mydła i węgla opałowego, towarów włókienniczych oraz obuwia.

Zarządzenie to tłumaczone jest jako uprzedzenie „ewentualnych prób presji gospodarczej ze strony zagranicy”.

ALE ATRAMENT JEST...

BERLIN (ATE). Zupełnie niespodziewane wprowadzenie przymusu kartkowego na środki żywnościowe, artykuły żywnościowe, artykuły pierwszej potrzeby i artykuły odzieżowe — poprzedzone paniką w sklepach berlińskich — przyczyniło się w jeszcze wyższym stopniu do spotęgowania atmosfery niepokoju w Rzeszy.

Dowodem tego, gorączkowa akcja „uświadamiająca” zarówno radia jak i prasy niemieckiej, rzucająca przy tym charakterystyczne światło na obawy rozprężenia. I tak, w jednej z tych audycji „uświadamiających” uspokajano Niemców tym, że wszystkich towarów jest pod dostatkiem a reglamentacja kartkowa ma jedynie wprowadzić porządek na rynek i służyć do zwiększenia „samo-dyscypliny”. O rozmiarach zupełnie bezplanowego runu na towary w obawie przed brakiem, świadczy przytoczony w prelekcji przykład, iż przecież Niemcy mają wystarczające zapasy... atramentu i wszyscy mogą pisać tyle listów ile chcą.

Ponieważ „uświadamianie” to nie odniosło skutku, władze niemieckie chwyciły się trick'u propagandowego, polecając skreślenie z kartek żywnościowych niektórych towarów, jak mąka, masło, chleb, jajka i t. p., które to

towary już oddawna są podane ścisłej racjonalizacji i dostarczane ludności w ograniczonych ilościach.

POCIECHY PRZEZ RADIO

BERLIN. (PAT.) W niedzielę władze niemieckie przystąpiły do wydawania na wielką skalę kartek aprowizacyjnych, co wywołało wśród ludności zamieszanie i konsternację, tym większą że systemem kartkowym objęta została duża ilość artykułów pierwszej potrzeby. Celem uspokojenia ludności, radio niemieckie ogłaszało co godzinę, przerywając koncerty, pocieszające tłumaczenie celu tego zarządzenia, co jednak przynębiającego nastroju nie usunęło.

Równie z niewiarą odniosła się publiczność do mających ten sam cel komunikatów radiowych, podających cyfry zapasów żywności z mocno przesadzonym optymizmem. Równoległe z tym ograniczeniem wydano surowe rozkazy restauracjom i gospodom w całej Rzeszy, nakazując ograniczenie dań, tak zimnych, jak i gorących oraz zmniejszenie wydawanych porcji. Porcje te są tak małe, że publiczność wychodzi z restauracji głodna i rozdrażniona.

Zarządzenia te świadczą o bardzo poważnych trudnościach aprowizacyjnych, które ujawniły się w całej pełni już obecnie.

WSTRZYMANIE KOMUNIKACJI LOTNICZEJ

BERLIN (PAT.) Cała komunikacja lotnicza w Niemczech została zupełnie wstrzymana. Wyjątek stanowią tylko samoloty wojskowe, rządowe oraz samoloty używane do specjalnych celów, za specjalnymi pozwoleniami.

OGRODZENIA POCZTOWE

BERLIN. (PAT.) W Berlinie wprowadzono szereg ograniczeń telegraficznych.

Przy nadawaniu każdej depeszy pytany jest wysyłający, czy treść depeszy jest dla niego dużego znaczenia, w przeciwnym razie przesyłony jest o powstrzymanie się od posługiwania telegrafem. Jednocześnie wydano 10-dniowy zakaz posługiwania się pocztą lub telegrafem w stosunku do powołanych pod broń.

STATKI HANDLOWE WRACAJĄ DO PORTÓW

BERLIN. (PAT.) Wszystkie niemieckie statki handlowe otrzymały rozkaz powrotu do portów macierzystych.

Nastroj katastrofy

PARYŻ (PAT.) Specjalny wysłannik „Paris Soir” p. Sauerwein, który przebywał do ostatniej chwili w Berlinie, a obecnie nadsyła swoje informacje z granicy niemieckiej w Bazylei, podaje następujące szczegóły o nastrojach w Niemczech. Podróżnicy przybywający z Niemiec do Bazylei — pisze publicysta — konstatują, że w Niemczech panuje nastroj katastrofalny. W miasteczku Lorach, kobiety żegnają powołanych pod broń rezerwistów, lamentując i wyrzekając oraz wyrażając głośno swoje oburzenie, pomimo obecności w pobliżu wszystkich członków S.S. Szczególnie wielkie przynębiaenie ma panować wśród tych, którzy pamiętają jeszcze 8 lat nędzy w Niemczech. — Zwłaszcza w małych miasteczkach występują jaskrawo objawy zdeorientowania i niezrozumienia przeciętnych obywateli niemieckich, o co mają się bić.

GLEBOKA DEPRESJA

BERLIN (PAT.) Ciężka depresja, która opanowała nastroje opinii niemieckiej po chwilowym odurzeniu na dziełami, związanymi z paktem sowieckim, pogłębiła się widocznie. — Groźna sytuacja odsłania oczom społeczeństwa wprowadzenie ograniczeń ruchu kolejowego, zawieszenie komunikacji lotniczej, rekwizycje samochodów, autobusów, koni, pobór prawie w każdej rodzinie szeregowych, a przede wszystkim wprowadzenie od poniedziałku rano systemu kartkowego na wszystkie prawie przedmioty codziennego użytku (wyjątek na razie stanowi chleb i mąka). Społeczeństwo niemieckie trzymane z jednej strony przez ostatnie półtora roku w najwyższym napięciu nerwów, z drugiej zaś przywykłe do odurzających a bezkrywych sukcesów politycznych, z najwyższym niepokojem patrzy w przyszłość. Przy tym nie tylko szeroka opinia widzi przed sobą groźną sytuację i prawie nieodzowną konieczność wyciągnięcia z niej najgorszych konsekwencji, lecz obserwuje się podobne oblavy w kręgach politycznych. Dzisiejsze rozmowy z politycznymi kołami niemieckimi, bądź dziennikarzami odzwierciedlają niezwykle chaos pojęć, wywołany przede wszystkim układem sowieckim. — Obok tego wysuwa się, jako bodaj najbardziej charakterystyczny moment głęboka depresja. Charakterystycznym zwrotem w takich rozmowach jest choćby powiedzenie, iż „wyższością Polski jest entuzjazm panujący w szeregach wojska i całym społeczeństwie, podczas gdy brak z całą pewnością wszelkiego entuzjazmu wśród

Obywatele japońscy wyjeżdżają z Niemiec

BERLIN. (PAT.) Obywatele japońscy, mieszkający na terenie Rzeszy, przede wszystkim kobiety i dzieci wezwani zostali do natychmiastowego opuszczenia terytorium Rzeszy. Jak słychać transport japończyków, odpłynął już dziś z Hamburga.

Duńczycy życzą Polsce zwycięstwa

WŁADYSŁAWOWO. (PAT.) Do portu rybackiego we Władysławowie przybył z połowów dalekomorskich na homary kuter „Jastarnia 6” pod dowództwem rybaka A. Konkiego z Jastarni. Na kuterze przybył kierownik wyprawy połowów dalekomorskich p. Zborowski, który określa ogromnie życzliwe nastawienie Duńczyków i Szwedów dla Polski. Duńczycy, żegnając się z naszymi rybakami, życzyli Polsce szczerze zwycięstwa w ewentualnym konflikcie.

Zdemaskowane brednie niemieckiej „Greuelpropagandy”

KATOWICE. (PAT.) Radio niemieckie w dzisiejszej audycji nadało wiadomość, że podobnie „okrutnym” jak jest wojewoda Grażyński jest wice-wojewoda, b. konsul Polski w Ostrowie, który w jednej z miejscowości cieszyńskich polecił przekomo katowanie Niemców i to w dodatku kobiety i dzieci.

Śląski urząd wojewódzki komunikuje, że p. wice-wojewoda Malhomme, miesiąc temu ciężko zachorował i przewieziony został do jednego ze szpitali warszawskich, gdzie do tej pory prze-

bywa i z tej samej przyczyny nie mógł działać na Śląsku. Cały więc fakt cytowany przez radio niemieckie jest wierutnym kłamstwem.

Dwa dni temu radio niemieckie podało wiadomość, że bandy powstańców pod dowództwem kpt. Blachy plądrują mieszkania Niemców i znęcają się nad nimi, pomijając ten fakt, że wypadki cytowane wogóle nie miały miejsca. Śląski urząd wojewódzki stwierdza, że kpt. Blacha zmarł dwa lata temu i że jako nieboszczyk działać nie może.

W Jugosławii rozwiązano parlament i unieważniono ordynację wyborczą

BIAŁOGÓRÓD (ATE). W niedzielę ukazał się dekret rady regencyjnej o unieważnieniu mandatów senatorów zarówno mianowanych przez króla, jak i objętych.

Drugi dekret rady regencyjnej rozwiązuje izbę, wybraną w dniu 11 grudnia 1938 r. Termin nowych wyborów nie został jeszcze wyznaczony i będzie ustalony na mocy dekretu.

Wreszcie trzeci dekret rady regencyjnej unieważnia ordynację wybor-

czą z dnia 10 września 1931 roku wraz z wszystkimi zmianami i poprawkami oraz upoważnia radę ministrów do opracowania nowej ordynacji wyborczej.

Premier Cwetkowicz, wice-premier dr. Maczek i wszyscy ministrowie złożyli przysięgę na ręce ks. regenta Pawła.

Premier Cwetkowicz i wicepremier dr. Maczek otrzymali wielkie wstęgi orderu „Orla Białego”.

Turcja pozostanie wierna zobowiązaniom sojuszniczym wobec Anglii

LONDYN, 28. 8. Dzienniki angielskie ogłaszają wiadomość z Angory, według której turecki prezydent Inonu zapewnił ambasadora brytyjskiego, że Turcja pozostanie wierna swo-

im zobowiązaniom sojuszniczym wobec W. Brytanii. Prezydent Inonu poinformował o tym ambasadora niemieckiego von Papena, który usiłował osiągnąć od Turcji deklarację neutralności. Prezydent Inonu oświadczył von Papenowi w sposób kategoryczny, że Turcja pozostanie lojalną w stosunku do swoich zobowiązań wobec W. Brytanii i Francji i udzieli obu mocarstwom natychmiast swej pomocy dla przeciwstawienia się agresji. Prezydent Inonu rozmawiał z von Papenem w obecności ministra spraw zagr. Turcji Saradzoglu.

Ambasador francuski wyjeżdża z Moskwy

PARYŻ (PAT.) Agencja Havasa donosi, że ambasador Francji w Moskwie Naggiar odjeżdża w poniedziałek rano samolotem do Paryża via Helsinki. Ambasador złoży rządowi francuskiemu sprawozdanie na temat ostatnich wydarzeń.

Powołanie rezerwistów w Egipcie

KAIR. (ATE) Rada ministrów uchwałą, powołanie rezerwistów różnych kategorii oraz powzięła cały szereg zarządzeń o charakterze wojskowym.

Indie lojalne wobec Anglii

SIMLA. (PAT.) Wicekról otrzymał od władców indyjskich oświadczenia, zawierające zapewnienia o lojalności w stosunku do króla angielskiego i cesarza Indii oraz wyrażenie gotowości oddania wszystkich zasobów do jego dyspozycji.

Zarządzenia ochronne w Szwecji

Powołanie rezerwistów. Flota w pogotowiu bojowym

SZTOKHOLM. (PAT.) W wyniku narady u króla Gustawa 5-go rząd szwedzki wydał szereg zarządzeń natury ochronnej. Zarządzenia te, mają

Kombatanci francuscy piętnują komunistów

PARYŻ. (ATE.) Konfederacja narodowa b. kombatantów ogłosiła w niedzielę deklarację, w której piętnuje komunistów oraz wszystkich, którzy starają się zdyskredytować sojuszników Francji. B. kombatanci stwierdzają, że toczy się obecnie walka między tyranią a wolnością i wzywają wszystkich do wypełnienia swej powinności.

W Kanadzie wyrzucono Niemców z lotnictwa

MONTREAL (PAT.) Wszystkie kanadyjskie linie lotnicze zwolniły ze służby pilotów niemieckiego pochodzenia. Usunięto też wszystkich Niemców, którzy pracowali w fabrykach aeroplanów i w fabrykach broni i amunicji. Usunięci zostali nawet tacy specjaliści, których od razu nie można było zastąpić.

Na granicy włosko-jugosłowiańskiej

BIAŁOGÓRÓD. (PAT.) Granica jugosłowiańska - włoska została ze strony Włoch zamknięta dla obywateli włoskich, którzy nie mogą wyjeżdżać zagranicę. Cudzoziemcy mogą jeszcze swobodnie opuścić granicę Włoch.

ce na celu przede wszystkim obronę neutralności zostały w pierwszym rzędzie wprowadzone w życie w Szwecji zachodniej. Eskadra stacjonująca w Goteborgu została wzmocniona. Przygotowuje się zamknięcie minami szeregu obszarów. Powołano pod broń znaczną ilość oficerów i szeregowych rezerwy marynarki wojennej, przeważnie z roku 1937 i 1938. Flota obrony wybrzeża znajduje się w całkowitym pogotowiu bojowym. Załoga fortecy morskiej Aelvsborg została wzmocniona. Powołano rezerwistów artylerii nadbrzeża rocznika 1937 oraz część rezerwistów z artylerii przeciwlotniczej. Ponadto zostaną zatrzymani żołnierze artylerii przeciwlotniczej, którzy mieli być zwolnieni 4 września.

Na kolei wstrzymano urlopy, podczas gdy w wojsku i w marynarce są one jedynie ograniczone. Jednocześnie wydano rozporządzenie przygotowania szpitali na wypadek wojny.

Hitler chce wypróbować stopień wytrzymałości sojuszów

PARYŻ. (ATE.) „Le Temps” ogłasza w niedzielę artykuł wstępny, w którym stwierdza, że w chwili obecnej nie toczą się żadne negocjacje ani żadne dyskusje na temat jakichkolwiek konkretnych propozycji lub kontrpropozycji. Wszystkie obiegające na ten temat pogłoski, wynikające jedynie z domysłów. Dziennik przypuszcza, że Hitler w rozmowach z ambasadorami Henderson'em i Coultonem starał się rozbić wspólny front Francji, Anglii i Polski a zarazem wy-

próbować stopień wytrzymałości współpracy tych państw.

Dziennik stwierdza z największym naciskiem, że taktyka ta w obecnych okolicznościach nie może dać absolutnie żadnego rezultatu i jest rzeczą wykluczoną, by Niemcy mogły narzucić Polsce przy pomocy groźbek wojennych warunki, które równałyby się uzależnieniu politycznemu i gospodarczemu tego państwa.

Polityka finansowa w obliczu kryzysu politycznego

Ostatnie nadzwyczajne zarządzenia finansowe skarbu W. Brytanii i Banku Anglii, oceniane są w kołach City jako najbardziej celowe w sytuacji obecnej. Wszystkie te zarządzenia, które mają charakter środków ostrożności, zmierzających do zabezpieczenia zasobów kraju, są wyrazem nowej, aczkolwiek może tymczasowej polityki.

W pierwszej swej fazie zarządzenia te odbiły się, rzecz jasna, na notowaniach funta angielskiego.

Otóż na sobotnich giełdach walutowych dewiza na Londynie miała w dalszym ciągu nieco słabszą tendencję, jakkolwiek oczywiście spadek był wielokrotnie mniejszy, niż w piątek.

Na giełdzie londyńskiej notowano przy zamknięciu dewizę na Nowy Jork 4,39 i pół wobec 4,42 przy piątkowym zamknięciu i 4,68 i pół przy zamknięciu w dniu 24 bm.

Dewiza na Paryżu, która początkowo osłabła równolegle z funtem, obecnie nie zachowała z nim pełnej solidarności, wobec czego funt, wyrażony we frankach, również osłabł. Przy zamknięciu giełdy londyńskiej notowano 175,31 fr. fr. za 1 funt, wobec około 176,70 jeszcze w rannych godzinach dnia piątkowego.

Na giełdzie w Zurichu notowany był funt angielski w so-

botę 19,62, wobec dawnego kursu 20,78 i pół, frank francuski zaś 11,20 wobec 11,76. Dolar na giełdzie w Zurichu zwykował stosunkowo nieznacznie do 4,46.

Jak w tej chwili już można się zorientować, funt, oraz waluty bloku sterlingowego wykazały w ciągu ostatnich dwóch dni bardzo poważną deprecjację, frank francuski zaś również wydatnie spadł, jednak w mniejszym stopniu od waluty angielskiej.

Z pozostałych dewiz (nie wchodzących w skład bloku sterlingowego) dolar nieco się wzmocnił, natomiast Amsterdam jest raczej słabszy.

Jeśli chodzi o podniesienie stopy dyskontowej do 4 proc. to krok ten miał przede wszystkim na celu wpłynięcie na ograniczenie zaciągania pożyczek w Anglii przez przedsiębiorstwa prywatne, które powinny poczekać na bardziej korzystne warunki. Ponadto jednak niższa stopa bankowa powinna zapobiec wycofaniu zagranicznych wkładów z Anglii.

Z dniem 25 bm. przestał działać angielski fundusz walutowy, odtąd więc wartość funta będzie ulegała wahaniom ściśle zgodnie z prawem podaży i popytu. Bezpośrednim rezultatem tej decyzji był właśnie spadek kursu funta w dniu 25 bm. z 4,86 dol. do 4,38 dol. za jeden funt.

Jak wiadomo, w ostatnich miesiącach funt miał zasadniczo tendencję słabą, to też dla utrzymania go na względnie stałym poziomie konieczne były poważne wysiłki złota za granicę. Obecna decyzja — wstrzymania interwencji na rzecz funta powzięta została po porozumieniu się władz brytyjskich z rządami St. Zjedn. i Francji.

Krok skarbu brytyjskiego

O planowe zaopatrywanie ludności miejskiej w wodę na wypadek wojny

W związku z rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych o urządzeniach publicznych i prywatnych do zaopatrywania ludności w wodę i usuwania nieczystości, oraz o specjalnych urządzeniach przeciwpożarowych, ogłoszonym we wczorajszych biuletynach, informujemy że intencja zarządzenia jest, aby miasta zaopatrzone były w dostateczną ilość wody dla straży ogólnych, zakładów oczyszczania miasta itd. w wypadku obrony przeciwlotniczej.

W takiej chwili instalacje wodociąg-

spotkał się z uznaniem zwłaszcza tych kół, które od dawna uważały sytuację, wywołaną stworzeniem funduszu wyrównawczego, za niezdrową politykę monetarną.

Aczkolwiek zarządzenia te mają charakter tymczasowy, nie ulega wątpliwości, że oznaczają one nawrót do normalnych warunków, kiedy to waluta odnajdzie swój naturalny poziom gospodarczy.

Kredyty na gnojownie na ziemiach podgórskich

Nawóz naturalny zwłaszcza w drobnych gospodarstwach rolnych obok nawozów zielonych jest jedną z podstaw uprawy gleby. Jest przeto rzeczą dużej wagi utrzymanie pełnej wartości nawozu naturalnego aż do chwili jego użycia na gruncie. Dlatego to coraz więcej warsztatów rolnych wywozi nawóz na rolę bezpośrednio z pod inwentarza.

Jednakże jest to trudne do wykonania dla tych gospodarstw, którym brak ściółki, a do takich należą przede wszystkim drobne gospodarstwa podgórskie naszego kraju. To też wśród tych gospodarstw najsilniej u-

Kobiety stanowią siłę roboczą w Niemczech

Jak wynika z ogłoszonej za miesiąc lipiec br. przez niemieckie urzędy pracy statystyki, odsetek kobiet pracujących w Niemczech wynosił w wspomnianym miesiącu ponad 30 proc. ogółu zatrudnionych. Ilość pracujących kobiet wzrosła w ostatnich dwóch latach o 18 proc., ilość mężczyzn — o 10 proc.

Cyfry, dotyczące zatrudnienia kobiet niemieckich, przekreślały bez reszty lansowane dotąd przez hitlerowców hasło powrotu kobiety do jej biologicznych i naturalnych za-

dan w społeczeństwie niemieckim — do roli żony i matki, likwidując jeszcze jedną z, efektywnych co prawda, ale bezwartościowych „baniak mydlanych” propagandy hitlerowskiej.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Notowania z dnia 28 sierpnia 1939 r.

DEWIZY
Amsterdam 287,40 (sprzedaż 288,11 kupno 286,69); Bruksela 90,50 (sprzedaż 90,72, kupno 90,28); Gdańsk (sprzedaż 100,25, kupno 99,75); Londyn 23,30 (sprzedaż 23,37, kupno 23,23); Mediolan 27,96 (sprzedaż 28,03 kupno 27,89); Montreal (sprzedaż 5,33 i trzy czwarte, kupno 5,31 i jedna czwarta); Nowy Jork 5,32 i trzy ósme (sprzedaż 5,33 i pięć ósmych, kupno 5,31 i jedna ósma); Nowy Jork (kabel) 5,32 i pół (sprzedaż 5,33 i trzy czwarte, kupno 5,31 i jedna czwarta); Paryż 13,34 (sprzedaż 13,38, kupno 13,30); Zurich (sprzedaż 120,45, kupno 119,85).

PAPIERY PROCENTOWE

3 proc. poź. prem. inwest. I em. 70,00, II em. 69,00; 4 proc. państw poź. prem. dolar. 35,00; 4 proc. poź. kons. (większe) 61,25, (drobne) 60,50; 4 i pół proc. poź. wewn. państw. 60,50; 5 proc. poź. konwers. 63,00; (po 100 zł.) 62,00; (drobne) 60,00; 5 proc. poź. kolej. konwers. 61,00; (drobne) 59,00.

5 i pół proc. L. Z. i oblig. Komun. Banku Gosp. Kraj. (dawn. 8 i 7 proc.) 81,00 (w proc.); 5 i pół proc. L. Z. Banku Rolnego (dawn. 8 i 7 proc.) 81,00; 6 proc. oblig. bankowe BGK 3 em. 97,00;

4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 50,00—49,50—49,75; 5 proc. L. Z. Warszawy 58,00; 5 i pół proc. L. Z. Warszawy (1936) 54,00 — 53,00 — 54,00; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) — 55,50 (po 1.000) 55,50; 5 proc. L. Z. Warszawy (1936 r.) 53,50—54,00 (po 1.000) 54,00; 5 proc. oblig. Tomasz. Fabr. Sztucz. Jedw. 86,00.

AKCJE

Bank Polski 102,00 (imienne) 101,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 34,00; Węgiel 23,50; Lilpop 75,50; Ostrowiec 76,00; Starachowice 39,00; Haberbusch 50,50.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowania z dnia 28 sierpnia 1939 r.

Pszenica jednolitą 20,75 — 21,50; Pszenica zbierana 20,25 — 20,75; Żyto I standard 12,75 — 13,50; Żyto II standard 13,00 — 13,25; Jęczmień I standard 16,00 — 16,25; Jęczmień II standard 15,75 — 16,00; Jęczmień III standard 15,50 — 15,75; Owies I stand. 16,00 — 16,50; Owies II stand. 15,00 — 15,50; Gryka 22,75—23,25.

PRZETWORY MŁYŃARSKIE

Mąka psz. „wyciągowa” 0—30 proc. z wor. 41,50—42,50; Mąka psz. „wyciągowa” 0—35 proc. z wor. 39,50 — 40,50; Mąka psz. gat. I 0—50 proc. z wor. 36,50 — 39,50; Mąka psz. gat. I-A 0—65 proc. z wor. 34,50 — 36,50; Mąka psz. razowa gat. II-A 30—65 proc. z wor. 29,00—30,50; Mąka psz. raz. gat. II-D 50—65 proc. z wor. 24,00 — 25,00; Mąka psz. raz. gat. III 65—70 proc. z wor. 16,00 — 18,00; Mąka psz. pastwana 13,50 — 14,50; Mąka żytnia „wyciągowa” 0—30 proc. z wor. 24,25 — 24,75; Mąka żyt. gat. I 0—55 proc. z wor. 22,25 — 22,75; Mąka żyt. razowa 0—95 proc. z wor. 17,75 — 18,25; Mąka żyt. śrut eksp. (o zawartości popiołu do 2,5 proc.) 12,25 — 12,75; Mąka ziemniacz. „Superior” z wor. 38,00 — 39,00; Otreby pszenne grube z przem. stand. 11,25 — 11,75; Otreby psz. średnie z przem. stand. 10,50 — 11,00; Otreby psz. mialkie z przem. stand. 10,50 — 11,00; Otreby żytnie z przem. stand. 9,00 — 9,50.

STRACZKOWE, OLEISTE KONICZNY I INNE NASIONA

Groch Victoria z wor. 40,50—43,50; Wyka jara 22,50 — 23,50; Wyka ozima 80,00 — 85,00; Peluska 25,00 — 26,50; Łubin niebieski 10,50 — 11,00; Łubin żółty 13,50 — 14,00; Rżepak ozimy z wor. 50,00 — 51,00; Rżepak jary z wor. 47,50 — 48,50; Rżepak ozimy z wor. 47,00 — 48,00; Siemie lniane basis z wor. 41,00 — 42,00. Ogólny obrót 4442 ton, w tem żyta 2055 ton.

Yen pozostaje związany z funtem

Japoński minister skarbu oświadczył, że — mimo wydatnego spadku funta — yen pozostanie związany z walutą angielską i że na razie nie będzie oparty na dolarze.

We Francji nie będzie moratorium w żadnym wypadku

Jak donoszą z Paryża, francuski minister finansów oświadczył, że nie zamierza w żadnym wypadku ogłaszać moratorium lub ograniczać wypłaty wkładów w bankach lub kasach oszczędności.

Kredyt zastawowy! na bydło

W związku z nowelizacją rozporządzenia o rolniczym zastawie rzeczowym, kredyty zastawowe będą przyznawane na wszystkie produkty rolnicze, a także na bydło i na przetwory, pochodzące z produkcji zwierzęcej.

Splata zaległości podatkowych świadczeniami w naturze

Zgodnie z rozporządzeniem ministra Opieki Społecznej, z dnia 19.X.1937 zaległości niektórych podatków, powstałe przed 1. 4. 33 r. a przeznaczone na rzecz Funduszu Pracy — mogą być spłacone świadczeniami w naturze pod warunkiem równoczesnej wypłaty udziałów i dodatku do tych podatków w gotówce.

Współpraca gospodarcza państw „grupy Oslo”

W sprawie brukselskiej konferencji państw grupy Oslo pamięta w Finlandii przekonanie, że przedyskutowana będzie jedynie kwestia ewentualnej ścisłej współpracy gospodarczej w razie wybuchu konfliktu, oraz sprawa wzajemnej wymiany surowców.

Komitet do Spraw Obrotu Wełną Krajową

Ukazało się zarządzenie min. przemysłu i handlu wydane w porozumieniu z min. rolnictwa i reform rolnych w sprawie powołania do życia Komitetu do Spraw Obrotu Wełną Krajową. W myśl wydanego zarządzenia, Komitet składać się będzie z przedstawicieli zainteresowanego przemysłu i handlu oraz z przedstawicieli rolnictwa.

Przewodniczącego powołuje minister przemysłu i handlu na wniosek

Izb Przemysłowo - Handlowych, zaś wiceprzewodniczącego — minister rolnictwa i reform rolnych na wniosek Związku Izby i Organizacji Rolniczych R. P. Poza tym Komitet składa się z 8 członków i tyluż zastępców; czterech członków deleguje do Komitetu zainteresowany przemysł i handel, a czterech jest przedstawicielami rolnictwa.

Przedstawiciele przemysłu i handlu oraz ich zastępców powołuje minister przemysłu i handlu na wniosek Związku Izby Przemysłowo - Handlowych, przedstawiciele zaś rolnictwa i ich zastępców — mianuje minister rolnictwa i reform rolnych na wniosek Związku Izby i Organizacji Rolniczych R. P.

Poza wymienionym składem w posiedzeniach Komitetu biorą udział z głosem doradczym kierownicy krajowych aukcyj wełny, rzeczoznawcy powołani przez Komitet i delegaci zainteresowanych ministerstw.

Do zadań Komitetu należy opracowywanie i przedstawianie zainteresowanym ministerstwu wniosków w sprawach realizacji zagadnień zbytu wełny kralowej oraz wykonywanie zleconych przez zainteresowane ministerstwa czynności, pozostających w związku z obrotem wełną krajową.

Trudności w obrotach Rzeszy z Jugosławią

W dniu 10 października rb. odbył się w Białogrodzie sesja stałego jugosłowiańskiego - niemieckiego komitetu gospodarczego.

Poprzednie rokowania tego Komitetu odbyły się w czerwcu rb. w Kolonii, jednak potem wyłonił się szereg trudności, wpływających hamulcem na wymianę towarową między obu państwami.

Wzrost kosztów utrzymania we Włoszech

Centralne biuro statystyczne w Rzymie obliczyło wskaźnik cen w handlu detalicznym od czerwca do końca lipca br. Wzrósł on z 96,0 do 96,4.

Koszty utrzymania wzrosły w tym samym czasie z 96,9 do 97,4.

Anglia gromadzi dewizy obce na wypłaty zagraniczne w razie wojny

LONDYN (PAT) W „Dzienniku Ustaw” ogłoszone zostało rozporządzenie o kontroli obrotów walorami zagranicznymi. Rozporządzenie wprowadza zakaz sprzedaży i transferu walorów, obejmujących na walutę jednego z niżej podanych 9-ciu krajów, o ile poprzednio nie zostało uzyskane pozwolenie skarbu brytyjskiego.

Rozporządzenie wprowadza również obowiązek rejestracji tych walorów banku angielskiego. Rejestracji podlegają walory, których kapitał główny, odsetki lub dywidendy opiewają na waluty, któregośkolwiek z następujących krajów: Argentyna, Bel-

gia, Kanada, Francja, Holandia, wraz z Indiami holenderskimi, Norwegia, Szwecja, Szwajcaria i Stany Zjednoczone.

Na dokonanie transferu powyższych walorów na rzecz osób, zamieszkałych poza granicami W. Brytanii wymagane jest specjalne pozwolenie, przy czym podanie musi być wniesione przez bank lub maklera i skierowane do banku angielskiego.

Powyższe zarządzenie ma na celu ułatwienie rządowi gromadzenia w Anglii obcych dewiz, które w razie wojny mogłyby być użyte dla dokonania wypłat zagranicznych.

SPORT

Polska — Węgry 4:2 (1:2)

Piłkarzcy zonglerzy pokonani przez ambitnych amatorów

Piętnasto-tysięczne tłumy publiczności były w niedzielę świadkami wspaniałego tryumfu piłkarzy polskich nad zawodowcami węgierskimi.

Polscy amatorzy odnieśli zwycięstwo dzięki nieustępliwej zaciętości w walce, dzięki większej ambicji i niezłomnej woli zwycięstwa, która nie pozwoliła im zalać się psychicznie nawet wówczas, gdy Węgrzy (w 29 minucie meczu) prowadzili 2:0.

Kalendarzyk

Wtorek: Ściecie gl. św. Jana.
Środa: N.M.P. Jasnogórskiej.

Wsch. słońca 4.39, zach. 18.34.

Wsch. księżyca 17.57, zach. 3.36.

RADIO

SPOŁECZENSTWO POLSKIE DOMAGA SIĘ CAŁKOWITEGO ODŻYWIENIA POLSKIEGO RADIA I PROTESTUJE PRZECIWKO REKLAMOWANIU PRZEZ RADIO FIRM ŻYDOWSKICH.

Wtorek, 29 sierpnia 1939 roku

WARSZAWA I

8.15 Gawęda 14.45 „Podróż fantastyczna — powieść dla młodzieży”
15.00 Muzyka popul. 16.10 Pog. akt.
16.20 Współczesne sonatiny fortep.
16.45 Kronika literacka 17.06 Muzyka do tańca 17.45 Skrzynka ogólna 18.00 Słynne symfonie (pl.) 18.45 Pieśni 19.00 Aud. dla robotników 19.30 Tr. z II D.W.R. Koncertu rozrywk. 20.25 Aud. dla wsi 21.05 Koncert symf. z okazji Tygodnia Muz. w Lucernie. 22.00 „Polska między Wschodem, a Zachodem”: „Polska a Wschód”: — odczyt 22.20 D. c. koncertu Tyg. Muz. w Lucernie.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka lekka (pl.) 13.10 Koncert rozrywk. 14.00 Pog. gosp. 14.05 Informacje sport. 14.15 Impromptu Schuberta 15.10 Na skrzypcach gra Stanisław Jarzębski 15.35 Muzyka obiadowa 16.30 Fragin. wokalne z oper Bellini'ego 17.05 Życie kult. stolicy 17.25 Utwory symf. Mascagniego 21.05 Hart i Rodgers: Mord na X Alei. (Ork. Pawła Whitemana). 21.15 Teatr Wyobraźni: „Zbrodnia lorda Artura Savila” Oskara Wilde'a 21.55 Muzyka baletowa (pl.) 23.00—23.55 Muzyka do tańca.

Środa, 30 sierpnia 1939 roku

WARSZAWA II

6.30 Modlitwa 6.35 Gimn. 6.50 Muz. 7.00 Dzien. 7.15 Muz. 8.15 Biała Woda — polskie uroczysko Tatr Wschodnich — pog. 8.25 Wiad. turyst. 11.57 Czas 12.03 Aud. pol. 14.45 Wszystkie go no trochę — aud. dla dzieci 15.15 Muz. popul. 15.45 Wiad. gosp. 16.00 Dzien. 16.10 Pog. akt. 16.20 Z zapomnianych naszych pieśni 15.45 Życie wszechświata — odczyt 17.00 Muzyka tan. 18.00 Muzyka balet. 19.00 Kto ociu zjadł gruszkę? — żart słuchowski 19.30 Odczyt wojsk. 19.45 Przy wieczery 20.15 Wiad. w jez. niem. 20.30 Aud. dla wsi 20.40 Aud. inform. 21.00 Koncert chopinowski 21.40 Koncert rozr. 23.00 Dzien. 23.05 — 23.20 Wiad. w jez. ang. i niem.

WARSZAWA I

13.00 Muzyka lek. (pl.) 14.00 Wiad. sport. Progr. na jutro 14.15 Soliści z orkiestrą 15.00 Recital śpiew. 15.30 Muzyka obiad. 16.30 Walce na instr. solowych 17.05 Życie kult. stolicy 17.25 R. Glier: Kwartet smyczk. A-dur op. 2 21.05 Giuseppe Becce: a) Marsz skańców, b) Ziawa śmierci (pl.) 21.15 „Niesamowity gość” — nowela 21.35 Nowe nagrania płytowe utworów Czajkowskiego 22.30 Muz. skandynawska (pl.) 23.00—23.55 Muz.

Oczywiście, znakomici piłkarze cudzoziemscy górowali nad Polakami i startem do piłki, i grą zespołową i finezyjną techniką graniczącą z zonglerstwem.

Były więc okresy, kiedy zepchnięci do rozpaczliwej chwili defensywy z najwyższym trudem broniliśmy się zacięciem i ofiarnie przeciw węgierskiej agresji.

Ale i w tych nawet okresach piłkarze polscy umieli nagle grę przerzucić na polowe „wroga”, przechodząc do groźnych kontrataków. Przewaga jednak Węgrów, zwłaszcza dopóki mieli dostateczny zasób sił, była zupełnie wyraźna.

W naszych szeregach szwankowało początkowo zgranie i rzucała się w oczy zbytnia powolność zawodników (Jaźnicki, Szczepaniak, Piontek), który szybkim Węgrowi nie mogli sprostać w pojedynkach.

W zespole zaś gości zawiódł przede wszystkim Sarossi, którego pilnował bardzo... pieczołowity Jabłoński. Imponująco zwrotny był natomiast prawoskrzydłowy Adam, zdobywca drugiego gola. Szczepaniak nie mógł go w żaden sposób „utrzymać”, co znów absorbowало zbytnio Dytkę.

Najlepszą częścią zespołu węgierskiego była pomoc, w której popisywał się prawdziwy wirtuoz piłki Dudas.

Obrona dużo słabsza, za to bramkarz — szybki i przytomny, doskonale współpracował z formacjami obronnymi.

JAK PADŁY BRAMKI

Mecz rozpoczął się dwoma atakami polskimi, w których brał udział dzielny lewoskrzydłowy — Cyganek. Potem nadeszły ciężkie chwile dla Polaków...

Zdawało się już niejednokrotnie, że nie nas od utraty bramki nie uratuje, zawsze jednak jakaś noga odsyłała w ostatnim momencie piłkę w pole.

Dopiero w 13-ej min. piorunująca akcja Węgrów przyniosła im gola. Gyetway oddał piłkę Zsengellerowi, a ten po błędzie naszej obrony skierował ją nieuchronnie w siatkę.

Sytuacja na boisku nie zapowiadała zmiany na lepsze. Nasi łącznicy za mało cofali się w tył, pomoc poza Górami grała wyłącznie defensywnie. — Akcje się rwały, piłka „uciekła” ciągle do nóg węgierskich...

Nie wiodło nam się przytym w sytuacjach podbramkowych. Ładną kombinację Jaźnickiego z Piontkiem i Wilimowskim obronił z trudem bramkarz Węgrów na corner. Dwa strzały Cyganka również nie doszły do celu. W 21 minucie została zmarnowana bardzo korzystna dla nas pozycja, gdy któryś z „białych” (Polacy ubrani byli na biało, w odróżnieniu od buraczkowo-białych Węgrów) nie trafił do pustej bramki „wroga”.

A Węgrzy gnietli nadal... Mieliśmy tylko nadzieję, że zmęczą się szybkim tempem, że do końca tej przewagi nie utrzymają. Niestety jednak w 29 min. Adam zdobył dla barw węgierskich drugiego gola. Madziarzy prowadzili już 2:0...

Ale nadszła groźba klęski nie zderzowała Polaków. Kontrataki nasze zaczęły się stawać coraz gwałtowniejsze i częstsze.

Kilka zmarnowanych okazji przeszło bez wrażenia, aż wreszcie w 33 min. środek ataku, Cebula, podał piłkę Wilimowskiemu, który przenosząc lekko nad wybiegającym bramkarzem,

zdobył dla reprezentacji Polski pierwszego gola.

W chwili potem p. Kałuża wprowadził w szeregi polskich zmianę: opuścił boisko niezbyt dobrze spisujący się Jaźnicki, a wszedł na jego miejsce żywiołowy Baran, który od razu „zrobił ruch” na prawym skrzydle.

Zaczął się teraz okres naszej lekkiej przewagi, co prawda niewidocznej brankowo, gdyż wynik meczu do przerwy (2:1 na korzyść Węgrów) nie uległ już zmianie.

ETAPY ZWYCIĘSTWA

W pierwszych chwilach po przerwie nasza przewaga trwała nadal, choć wysiłki, zmierzające ku wyrównaniu, spełzły na niczym. Stopniowo gra się stawała otwarta, w każdym razie o poprzedniej wielkiej supremacji Węgrów nie było już mowy.

W 17 min. drugiej połowy padło nareszcie wyrównanie. „Wilim” przejął podanie Cebuli, przeleciał przez kilku zawodników węgierskich i pięknie plasowanym strzałem przy szalonym entuzjzmie publiczności zdobył drugą bramkę.

Teraz Węgry z zaciętkością ruszyli do walki. Ale nasi nie ustępowali ani „piędzy ziemi”... Ciężki był jednak moment w 25 min., gdy nagły przebieg Zsengellera postawił Krzyka sam na sam z napastnikiem węgierskim. Sławny gracz oddał strzał i trafił w... kolano polskiego bramkarza.

W 28 min. obrońca węgierski, Biro, odbił piłkę ręką na polu karnym. „Jedenastkę” egzekwował Piontek. Sziklay nie mógł ostrego strzału obronić. Polska prowadziła 3:2.

W dwie minuty później Wilimowski, który w tej części meczu grał o klasę lepiej, przejął prostopadnie podanie Piontki i w asyście dwóch przeciwników strzelił wspaniale w prawy górny róg węgierskiej siatki.

Prowadziliśmy więc 4:2, ale z Węgrami nie wolno było „zasypiać gruszek w popiele” do ostatniej sekundy meczu. Zresztą przeciwnicy wcale się niepowodzeniem nie spieszyli. Na odwrót — zerwali znów ostre tempo, ale efektów bramkowych nie mogli osiągnąć. Wprawdzie uzyskali gola, ale z pozycji wyraźnie „spalonej”. Se-

dzia, Pon Pekkonen, bramki tej słusznie nie uznał.

Tak więc odnieśliśmy wspaniały sukces sportowy, zwyciężając wice-mistrzów piłkarskich świata w zdecydowanym stosunku bramek 4:2.

Sukcesy naszych kaderników na Igrzyskach Światowych

W ostatnim dniu Igrzysk Akademickich w Monako Polacy odnieśli szereg sukcesów.

W szabli drużynowej Polacy zajęli pierwsze miejsce.

W finale zawodów tenisowych zwyciężył Francuz Abdesselem, bijąc Polaka Baworowskiego 6:2, 10:8, 2:6, 6:4. Baworowski w ten sposób zdobył wicemistrzostwo świata.

Na 400 metrów Gassowski zajął pierwsze miejsce w czasie 49,3 przed

Odwołanie imprez na Pomorze

W niedzielę miały się odbyć w Bydgoszczy mistrzostwa Polski pań w pięcioboju i sztafetach. Zawody te nie doszły do skutku.

Odwołane zostały również wszystkie imprezy sportowe, które się miały odbyć w Toruniu i Grudziądzu.

Belgowie przerwali

mecz z Niemcami

W sobotę rozpoczął się w Krefeld dwudniowy mecz lekkoatletyczny Niemcy — Belgia.

Mecz nie został zakończony, gdyż w niedzielę rano Belgowie opuścili Krefeld, wracając do kraju.

Apel AZS-u

Koleżanki — Koledzy!

Powaga chwili! dziełowej i dobro Ojczyzny nakłada na nas poza zachowaniem spokoju i pełnej gotowości do datkowskiego, a szczytny obowiązek udzielenia natychmiastowej pomocy tym, którym obrona Rzeczypospolitej została powierzona.

Akademicki Związek Sportowy w Warszawie winien się odwdziżyć za pomoc, z której tylekroć korzystał; winien też dowiedzieć, że praca całego szeregu akademickich pokoleń sportowych, nie poszła na marne.

Zwarte szeregi Sportowców — Akademików gotowe bronić Ojczyzny stanęły na zew. Pretendując one jednak do rzeczy wyższych. Akademik — Sportowiec wie, że jego miejsce w szeregach nie ulega żadnej wątpliwości i wzywać go tam nie potrzeba! Stawi się sam.

Zarząd Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie pomny swych obowiązków wobec współobywateli zwraca się tą drogą do tych wszystkich, którzy to z racji posiadania niekorzystnej kategorii zdrowia, czy to z uwagi na pleć, względnie wiek (przedpoborowi) nie mają wi-doków na szybsze dostanie się do szeregu — o natychmiastowe zgłoszenie się do biur celem rejestracji.

Zarząd Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie wystąpi

następnie do władz wojskowych z prośbą o wykorzystanie zarejestrowanych w miarę potrzeby i zdolności.

Koledzy posiadający jakiegokolwiek transportu (samochody, rowery itp.) na których mogliby pełnić służbę (nawet pomocniczą), proszeni są o znaczenie tego przy rejestracji.

Miejsca rejestracji: Sekretariat A.Z.S. — Polna 50, II p., tel. 8.33-06, w godz. 10—13 i 17—19. Stadion A.Z.S. tel. 10.13-93, w godz. 10—19. Kory A.Z.S., tel. 10.58-64, w godz. 10—19. Przystań A.Z.S. tel. 9.43-61, w godz. 10—19. (—) Jerzy Cieszewski

(—) Aleksy Kwast

PIASTÓW
opony zwycięzcy

Społeczne komitety pomocy rodzinom rezerwistów

W zrozumieniu jak najściślej zespoleństwa się w obliczu grożącego niebezpieczeństwa całego narodu w jednej wielkiej rodzinie, powstają samorządnie w całym państwie Komitety Pomocy rodzinom rezerwistów.

Państwo w myśl ustawy z dnia 30. III.1939 r. o zasiłkach dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową udziela członkom rodziny żołnierza zasiłków pieniężnych jeżeli bezpośrednio przed odejściem żołnierza do służby wojskowej był ich był zależny od jego pracy lub zarobku, lecz został zagrożony wskutek utraty lub zmniejszenia się tej pracy albo zarobku, spowodowanych okolicznościami, wynikłymi podczas jego służby wojskowej. Władzami, które orzekają w sprawach zasiłków są w kraju zarządy gminne.

Ta pomoc w wielu wypadkach będzie niewystarczająca i dlatego też samorząd terytorialny a szczególnie gminny i gromadzki oraz organizacje

społeczne będą pomocą państwa uzupełniać.

W każdym osiedlu z reprezentantów organizacji społecznych przy współudziale delegatów władz, mają być tworzone gminne i gromadzkie komitety pomocy rodzinom powołanych do wojska rezerwistów. Komitety tego rodzaju tam gdzie ich dotychczas brak winny powstać natychmiast bez najmniejszej zwłoki.

Władze samorządowe ofiarowują współpracę z komitetami i będą się interesować ich działalnością. Od razu praca komitetów winna być tak postawiona aby nie było najmniejszych zaniedbań komitetu czy niedociągnięć.

Zadaniem komitetu będzie ustalenie w pierwszym rzędzie rodzin potrzebujących pomocy a następnie rozmiar tej pomocy. Organizacje społeczne i samorząd gminny mają okazję do wykazania swej przydatności w ważnej chwili dziełowej państwa.

Bóle artretyczne reumatyczne podagryczne

Najczęściej dokuczają w czasie zmian pogody i niepoody. Nieznośnym wtedy stają się bóle w stawach, kościach i mięśniach, powstają bolesne obrzęki, chodzenie, a nawet poruszanie się staje się trudne. Cierpienia te niosą za sobą skutkiem nagromadzenia się kwasu moczowego w ustroju i, jeżeli nie będą racjonalnie zwalczane, będą się zwiększać, aż wreszcie na stale przyjdzie do ataków. W tych wypadkach stosuje się wewnętrzny ek „UREMOSAN” GASECKIEGO, który rozpuszcza kwas moczowy w organizmie, wywołuje obfite wydzielanie się kwasu wraz z moczem, współdziała z ustrojem w walce jego z artretyzmem, reumatyzmem, podagrą, iachlasmem, kamica nerkowa oraz z innymi zmianami materii przemiennej „UREMOSAN” GASECKIEGO do nabycia w aptekach.

Dr. med. ŻURAKOWSKI

WENERYCZNE. SKÓRNE. PŁCOWE

CHMIELNA 25

11 1/2 r. — 8 w. Niedziela 11 — 1

GABRIEL ELEKTROŚWIATŁOLECZNICZY

Diatermia, krótkie fale, d'Arsonval i in.

Roboty przyjmuję lekarski

Dr. med. Aniela RATAJ

KRONIKA WARSZAWY

TEATR

NARODOWY: „Wesele Fonia”
MAŁY: „Ostrożnie, świeżo malowane”
POLSKI: „Genewa”

TEATR „8.15”: Operetka „Panna Wodna”
INSTYTUT REDUTY: „Janeczka i duch”
LETNI: „Zgorszenie publiczne”
ATENEUM: 8.15 „Szczęśliwe dni”

X

Teatr Ateum do czwartku włącznie grać będzie komedię „Szczęśliwe dni”.

Wkrótce premiera „Żeglarza” Szaniawskiego ze Stefanem Jaraczem w roli tytułowej.

„OSTROŻNIE, ŚWIEŻO MALOWANE”

Teatr Mały gra komedię satyryczną R. Fauchais w przekładzie K. Rychnowskiego i reżyserii E. Wiercińskiego „Ostrożnie, świeżo malowane” z Jackiem Woszczerowiczem w roli do której prowincjonalnego oraz H. Buczyńskiego, T. Bohdańskiego, J. Kurylukówną, H. Parysiewicz, St. Stepniówną, St. Grolickim, S. Butkiewiczem i J. Kaliszewskim. Rolę krytyka paryskiego gra po raz pierwszy Kazimierz Wilamowski.

KINA

KINO PAR. ŚW. ANDRZEJA (Chłodna 9): „Sztandar wolności”.

LOT: „W ogniu pocisków” i „Prawdziwy przyjaciel”

MIĘJSKI: „Z pola bitwy”.

MIĘJSKI pocz. 6, 8, 10

Listy z pola bitwy

MARGARET SULLAVAN
JAMES STEWART
Ulgi ważne!

OLZA: „Penny” i „Król Broadway’u”.

NAPOLEON: „Szyfr 413”

NAPOLEON

Plac Trzech Krzyży 2

Aktualny film szpiegowski

„SZYFR 413”

ze znakomitą śpiewaczką
Gitta Alpar oraz Jules Berry

ROMA: „Trzech podchorążych”.

KINO ROMA pocz. 5, 7, 9

wyświetla film pt.

Trzech podchorążych

Nie przywozić dzieci do szkół

Ministerstwo WR i OP wydało oficjalny komunikat, który podaliśmy, iż początek roku szkolnego naznaczony na 4-go września został odroczony.

W związku z tym przypominamy, iż nowy termin zajęć szkolnych zostanie w swoim czasie ogłoszony.

Zwracamy rodzicom uwagę, aby dzieci nie przywozili do Warszawy, gdyż mogą one jeszcze spokojnie przebywać na wsi.

Walczyć z paskarstwem

W razie nieuzasadnionej podwyżki cen wezwać policję

Podczas gdy w stolicy i w innych większych miastach Polski wszelkie, nieliczne zresztą próby paskarstwa i spekulacji zostały z miejsca udaremnione dzięki energicznemu zarządzeniom władz, w osiedlach podstołecznych pobieranie wygórowanych cen i ukrywanie towaru jeszcze trwa.

Panikarskie nastroje w handlu spożywczym są sztucznie wytwarzane przez grupę paskarzy. Żywności nam nie brak, a podwyższanie cen jest tylko wynikiem nieuczciwej chęci nadmiernego zysku.

Walka z paskarstwem — szczególnie w osiedlach podstołecznych, gdzie jest mało posterunków policyjnych i brak lotnych komisji kontrolnych — jest trudna.

W niektórych sklepach kupcy poukrywali obowiązujące cenniki, aby uniemożliwić skontrolowanie cen przez klientów.

Każdy ma obowiązek zwalczać w zarodku wszelkie próby paskarstwa. W razie zauważenia nieuzasadnionej podwyżki cen lub ukrywania artykułów spożywczych należy natychmiast wezwać policję.

Należy także zwracać uwagę na obowiązujące wywieszenie w widocznym miejscu urzędowych cenników, zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Rolnictwa nr. 468.

Dla orientacji podajemy obowiązujące ceny na niektóre artykuły spożywcze w detalu.

PIECZYWO, MAKA, KASZA

Chleb razowy (95 proc.) — 28 gr., pyłowy (65 proc.) — 30, żytnio-pszenny — 40, mąka pszenna luksusowa — 50, wyciągowa — 55, żytnia (50 proc.) — 35, żytnia (30 proc.) — 37, kasza manna — 60, krakowska

(maczek) — 63, gryczana palona — 60, biała — 52, perlowa funtówka — 50, parlak — 46, jęczmienna — 40, jaglana — 48 (wszystko za 1 kg.).

NABIAŁ

Masto wyborowe w blokach — 3 zł. 60 gr., w drobnym opakowaniu — 3,70, osekowe — 3,00, mleko surowe i pasteryzowane na miarę — 30, butelka ok. 1,000 gr. — 35, ok. 500 gr. — 19, jaja świeże gwarantowane — 1,60, śmietana zwykła — 1,60, kremowa — 1,90, ser wiejski pełny — 1,60, łowicki — 1,80, śmietankowy — 2,00, szwajcarski krajowy — 2,65, ementalski gdański — 3,60, tyłzowski kraj. — 2,20, holenderski — 2,50, trapiści — 2,40 (wszystko za 1 kg.).

WEDLINY

Boczek wędzony — 2,00, pieczony — 3,20, gotowany — 2,80, golonka — 3,50, kiełbasa krakowska — 3,00, zyczna 2,00, serdelowa — 2,00, krakowska sucha — 4,50, jalowca litewska — 3,20, litewska zwykła —

2,50, kiszka kaszana — 1,00, poledwica — 5,00, łososiowa — 6,00, szynka — 5,00, schab surowy — 2,20, pieczony — 5,00, smalec biały — 2,10, sadło świeże i solone — 1,80, słonina — 1,70, wędzonka i węgierska — 2,50, kiełbasa surowa — 2,00 (wszystko za 1 kg.).

INNE ARTYKUŁY

Herbata mieszanka popularna — 16, kawa zbożowa — 70, cukier kryształ — 1,00, rafinowany „R.R.R.” — 1,15, ryż krajowy — 1,00, sól biała stołowa — 32, olej rzepakowy — 2,50, słonecznikowy — 2,80, drożdże — 5 (1 deka), grzyby suszone 12 (1 deka), miód — 1,80 — 2,80, marmelada — 2,00, powidła — 2,20, makaron zwykły luzem — 1,05, luksusowy — 1,40, płatki owsiane luzem — 58, kakao krajowe — 4,50.

Ceny te zostały ustalone przez Międzyzwiązkową Komisję Notowań Cen m. st. Warszawy i są obowiązujące.

Jak przygotować w mieszkaniu pomieszczenie uszczelnione

Bardzo wiele osób interesuje się obecnie urządzeniem pomieszczeń uszczelnionych i zabezpieczaniem mieszkań przed gazami. Podajemy najważniejsze informacje z tej dziedziny, wyjęte z broszury L.O.P.P. (broszury te są do nabycia oprócz Ośrodka LOPP na Świętokrzyskiej 12, także we wszystkich placówkach Orbiu) pt. „Wskazówki dla komendantów opl. domów (bloków domów, właścicieli domów oraz głównych lokatorów o urządzaniu pomieszczeń ochronnych dla celów samoobrony przeciwlotniczej”.

Pomieszczenia uszczelnione mają za zadanie chronić mieszkańców przed działaniem gazów.

Pomieszczenia uszczelnione można uzyskać przez przystosowanie najbardziej odpowiednich do tego celu ubikacji, najlepiej takich, które nie posiadają okien zewnętrznych (np. łazienka).

Bezpośredni obowiązek wyboru i przygotowania pomieszczenia uszczelnionego ciąży na głównym lokatorze.

Do obowiązków zaś komendanta opl. domu (bloku domów) należy: okazywanie, w razie potrzeby, pomocy przy wyborze, udzielanie porad w zakresie wyboru i przygotowania oraz dopilnowanie odpowiedniego urzędnika pomieszczeń uszczelnionych.

Aby pomieszczenie mogło chronić przed gazami bojowymi z zewnątrz — musi być ono należycie uszczelnione.

Uszczelnieniu podlegają wszelkie otwory w danym pomieszczeniu, przez które mogłyby się przedostawać powietrze z zewnątrz.

Materiały uszczelniające oraz przeznaczone do wzmocnienia pomieszczenia, powinny być zawczasu (w czasie pokoju) przygotowane i zmagazynowane, aby w każdej chwili wszystkie konieczne prace mogły być szybko i bez przeszkód wykonane.

Uszczelnienie drzwi w miejscu styku z odrzwiem (futryną) przeprowa-

Karabin maszynowy dla armii

W niedzielę o godz. 10 min. 30 rano w koszarach pułku piechoty na Pradze przy ul. 11-go Listopada odbyło się wręczenie armii ciężkiego karabinu maszynowego z całkowitym wyposażeniem: koniem, biedką i uprzężą oraz 15 rowerów wojskowych, ufundowanych ze składek członków 42 Koła Z.R. pracowników fizycznych Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego w m. st. Warszawie.

Na uroczystości byli obecni przedstawiciele wojskowości, Zarządu Miasta, Wydziału Oświaty i Kultury oraz władze Związku Rezerwistów.

Kary na paskarzy

Starostwo północno-warszawskie ukarało bezwzględny aresztem od 1 do 3 miesięcy Chaję Ajzman (Nowolipki 2), Berka Rozrazowskiego (Leszno 42) i Henię Rządzińską (Gęsia 17), wszystkich za pobieranie wygórowanych cen za artykuły żywnościowe pierwszej potrzeby.

Warszawa kopie rowy przeciwlotnicze

Kilkadziesiąt tysięcy osób stanęło w stolicy z łopatami i oskardami w rękach do kopania rowów przeciwlotniczych.

M. in. przeszło 60-ciu robotników Gazowni Miejskiej już o godz. 7 rano przystąpiło do robót na ul. Dworskiej w pobliżu gazowni. Wolni dzień — niedzielę spędzili przy tej pracy, dając dowód wysokiego uspołecznienia.

Zapał do pracy był ogromny. Na pl. Napoleona młodzież i kobiety chwyciły leżące na skwerku łopaty i przystępowały do roboty. Widywało się liczne dorożki i taksówki, którymi całe rodziny z łopatami udawały się do kopania rowów.

Szereg firm pośpieszyło z ofiarą na obronę stolicy i z pomocą kopającym rowy.

Jeden z zakładów gastronomicznych nadesłał dla osób, zatrudnionych na terenie 12-go komisariatu 150 ciastek i 200 kanapek, Inna firma przysłała większą ilość lodów.

Kopiącymi rowy na Krakowskim Przedmieściu zaopiekowała się armada amerykańska, mająca siedzibę w pałacu Potockich. Spragnionych poczęstowano herbatą, urządzono pod wieczorek.

Dziś jeszcze liczniej mieszkańcy stolicy powinni zgłosić się do pracy. Dla nikogo nie zabraknie roboty!

Zarząd Stołeczny Narodowej Organizacji Kobiet wzywa swe człon-

kinie i sympatyczki do wspólnego kopania rowów przeciwlotniczych.

Zbiórka w lokalu NOK (Wileńska 3 m. 1) we środę, dn. 30 bm. o godz. 8 rano, skąd razem do pracy wyruszymy.

Przypominamy adresy punktów O. P. L., przyjmujących zapisy: Bednarska 8, Stare Miasto 24, Dzielna 82, Gęsia 24, Srebrna 16, Chłodna 45, Złota 41, Rozbrat 26, Kopernika 30, 6-go Sierpnia 43, Senatorska 29, Nowy Świat 7, Szeroka 5, Belgijska 5, Boremłowska 5, Toruńska 21, Ludwiki 6, Czerniakowska 103, Grójecka 47, Tykocińska 23, Miąkiewiczza 27.

Potrzebne są łopaty i oskardki oraz siekiery.

Godziny pracy są od 7 rano do 1 w południe i od 1 do 7 wieczór.

Kto nie może przepracować całych 6 godzin może zapisać się na 2—3—4 5 godzin.

Każdy zgłaszający się do pracy otrzymuje zaświadczenie o spełnieniu obowiązku obywatelskiego. Nie trzeba dodawać, że będzie to miało znaczenie nie tylko pamiątkowe, gdyż obywateli ofiarą w razie potrzeby kiedyś jakichś świadczeń ze strony władz państwowych i samorządowych, będą mieli przecież inne stanowisko, niż wykrcający się od obowiązku obywatelskiego.

Ruch uliczny

Wzmagał się ruch na ulicach Warszawy wymaga przestrzegania przez woźniców i kierowców prawideł. Dla uniknięcia nieszczęśliwych wypadków lub tworzenia się zatorów na ulicach, komisariat rzadu przypomina o obowiązku bezwzględnego stosowania się do przepisów o ruchu.

PIM o pogodzie

Komunikat Państw. Instytutu Meteorologicznego:

Przewidywany przebieg pogody w dn. 29 bm.: Pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym przy słabych lub umiarkowanych wiatrach ze wschodu. Możliwość lekkich burz. Temperatura w ciągu dnia około 27 st. Widzialność rano osłabiona, w ciągu dnia dobra.

dza się przy pomocy pasków gumy, filcu, wołoku (natłuszczonego wazeliną, towotem lub olejem lnianym). Szpary w drzwiach trzeba zaszpachlować lub zakitować, całe zaś drzwi poza tym dobrze pomalować farbą olejną. Szczelny pomiędzy futryną a murem — zagipsować: większe — przez wciskanie pakul, moczonych w gipsie, mniejsze — przez zasmarowanie papką gipsową. Drzwi muszą ściśle przylegać do progu. Jeśli progu nie ma, należy go zastąpić przybitą do podłogi gumą, wołokiem lub filcem. Dla dodatkowego zabezpieczenia można zawiesić przed drzwiami grubą kotarę lnianą lub duży koc, które z chwilą alarmu należy dobrze zwilżyć wodą. Dzielkę od klucza zatkać szmatką, pakulami itp.

Okna parterowe i na piętrach, zabezpieczyć okleńnicami drewnianymi, grubości około 5 cm, otwieranymi do wewnątrz, uszczelniając je jak drzwi. Szpary między futryną a murem — zagipsować.

Okna zewnętrzne w pomieszczeniach piwnicznych powinny być od zewnątrz zabezpieczone deskami grubości około 5 cm, obsypane ziemią i obłożone workami z piaskiem w ten sposób, aby worki sięgały poza futrynę okna.

Worki, napełnione piaskiem, powinny mieć wymiar 60×30×30 cm. Przy szerokich oknach, przedzielonych cienkimi filarkami międzyokleńnicowymi, workami obłożyć należy zewnętrzną ścianę budynku na całej przestrzeni pomieszczenia zabezpieczającego. Otwory zbyteczne najlepiej zamurować cegłą na zaprawie cementowej.

Otwory wentylacyjne, kominowe itp. — o ile nie posiadają zamknięć hermetycznych — zatkać wilgotnymi szmatami, a następnie dokładnie zalpicić gliną lub szczelnie zakleić papierem.

Piecze kafilowe i ceglane: Wszystkie szczeliny i pęknięcia dobrze zalpicić gliną; z otworami postępować, jak wyżej.

ARTYKUŁY DO USZCZELNIANIA

Wiele artykułów służących do uszczelniania: kit, wołok, papier itp. można nabywać w każdej mydlarni, a nie tylko w LOPP na Świętokrzyskiej.